
Б И Л Т Е Н
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 6
јун 2006.
година XLVI
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.sr.gov.yu

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
мр Млађан Динкић, министар финансија

Уређивачки одбор
Весна Арсић, Даница Маговац,
Весна Хрељац-Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Весна Арсић
државни секретар

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jknezevic@mfin.sr.gov.yu

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских процеса, Министарство финансија
Републике Србије, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/2685 301

Припрема и штампа
Штампариа Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/2685 -301 bilten.fin@mfin.sr.gov.yu
--

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2006 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ ПОРЕЗИ

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Могућност ослобођење од плаћања царине и ПДВ на увоз, односно промет добара и услуга у складу са Уговором закљученим између ЕАР и предузећа Hewlett Packard d.o.o. који се односи на реализацију пројекта „Трезор“ Министарства финансија РС, а на основу Оквирног споразума између СРЈ и Комисије Европских заједница потписаног 2000. године 9
 2. Порески третман промета монтажних кућа намењених становању, пре њиховог везивања за земљиште и инсталације..... 15
 3. Порески третман увоза новог путничког аутомобила за потребе представништва страног лица у Београду 16
 4. Пореска стопа код опорезивања промета смрзнутог лиснатог теста..... 20
 5. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ и царине на увоз концертне харфе 21
 6. Пореска стопа код опорезивања промета смрзнутих похованих палачинки, смрзнутих бурека и смрзнутих пита 23
 7. Могућност повраћаја обрачунатог и плаћеног пореза на промет у случају када инвеститор по завршетку грађевинских радова прибави одобрење за изградњу грађевинског објекта, из аспекта Закона о порезу на промет..... 24
 8. Порески третман откупљеног лиценцног права преноса фудбалских утакмица са светског првенства у фудбалу 26
 9. Обавеза плаћања царине и пореза на додату вредност у случају када је испоручилац предмета лизинга лице из иностранства, а давалац и прималац предмета лизинга су лица са територије Републике Србије, при чему испоручилац непосредно врши испоруку предмета лизинга (грађевинске машине) примаоцу лизинга у иностранству, из аспекта Царинског закона и Закона о ПДВ 30
-

10. Право на одбитак претходног пореза за ПДВ садржан у залихама добара на дан стицања својства обвезника ПДВ	32
11. Порески третман увоза лека (Sporanox) који бесплатно добија Клинички центар Србије од компаније из иностранства.	33
12. Порески третман услуге аерофотограметријског снимања коју врши предузеће за картографију „Геокарта“.	34
13. Обавеза обрачуна и плаћања ПДВ на примљене авансе из иностранства за извоз добара.	35
14. Пореска стопа која се примењује на промет и увоз хране за рибљу млађ	38
15. Порески третман промета услуге уклањања смећа са тзв. дивљих депонија у насељима у општини.	39
16. Могућност ослобађања Гете института од плаћања ПДВ на увоз књига и часописа	40
17. Порески третман услуге давања у закуп пословног простора који се налази на територији Републике Србије, у власништву страног лица (лице које на територији Републике Србије нема седиште ни сталну пословну јединицу), као и порески третман прихода који оствари домаће лице – обвезник ПДВ, чији је оснивач страно лице – закуподавац, по основу уздржавања од права коришћења предметног пословног простора.	42
18. Исправка одбитка претходног пореза код смањења основице за обрачун ПДВ за увоз добара	45
19. Порески третман материјала за изградњу нових, односно за доградњу и надзиђивање постојећих грађевинских објеката из аспекта Закона о порезу на промет, у случају када је одобрење надлежног органа (грађевинска дозвола) гласила на име другог лица, а не на име грађевинског предузећа које је градило објекат	47
20. Могућност ослобођења од плаћања пореза на додату вредност за донацију (опрема за бебе и породиље и тетра пелене) коју домаћа предузећа дарују КБЦ „Земун“	49
21. Да ли је представништво страног лица (лице које на територији Републике Србије нема седиште ни сталну пословну јединицу) обвезник ПДВ или порески дужник за промет услуга који на територији Републике Србије врши то страно лице, у конкретном случају промет услуге давања у закуп пословног простора, као и да ли представништво, уколико је обвезник ПДВ или порески дужник, треба да издаје рачуне за промет услуга страног лица и води евиденцију о издатим рачунима? . . .	50

-
22. Утврђивање пореске основице за обрачун ПДВ за услугу стављања на располагање особља лицу са седиштем, односно пребивалиштем у иностранству, као и лицу са територије Републике Србије од кога наплаћује и провизију за услугу..... 54

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Порески третман прихода по основу удела у добити који оствари нерезидентни обвезник од резидентног правног лица 57
2. Случај када се у истој години испуне услови за коришћење пореског кредита и по основу члана 48. и по основу члана 49. Закона о порезу на добит предузећа 58
3. Порески третман прихода од дивиденди које оствари правно лице – резидент Словачке Републике од правног лица – резидента Републике Србије..... 59

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Порез на пренос права својине на непокретности као добитку у игри на срећу учеснику у тој игри 61
2. Порески третман наслеђа куће и земљишних поседа које на основу тестаментa наслеђују ћерка и зет оставиоца 62
3. Порески третман изузимања грађевинског земљишта у државној својини из поседа корисника тог земљишта од стране општине 64

ТАКСЕ

1. Да ли је Институт за нуклеарне науке „Винча“ – Спољнотрговински промет у обавези да плаћа републичке административне таксе у случају када промет врши у име и за потребе трећег лица, а не за обављање своје делатности?..... 65
2. Наплата републичких административних такси у другостепеном поступку у случају када Регистратор Агенције за привредне регистре, који води Регистар заложног права на покретним стварима и правима (као првостепени орган), уручује другостепено решење министра привреде странци која није измирила прописану таксену обавезу..... 66

ЦАРИНЕ

1. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз предмета домаћинства по повратку са рада у иностранству 71
 2. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз радне машине и средстава делимично примљених по основу донације..... 72
-

3. Могућност да ауто спортски клуб буде ослобођен од плаћања увозних дажбина на моторно возило примљено на основу донације	72
4. Могућност да се ратни војни инвалид са 80% инвалидности ослободи од плаћања увозних дажбина на увоз путничког аутомобила који је примљен као донација . . .	73
5. Да ли страно лице са седишттем у иностранству може да буде корисник царинског складишта?	74
6. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз моторног возила за лице које је у иностранству стекло статус инвалида	75
7. Да ли се плаћају увозне дажбине на увоз путничког аутомобила марке Ford Focus, тип 1.4, који би био набављен из средстава Европске уније и поклоњен граду Новом Саду?	76
8. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на возило специјалне намене које је донација француског синдиката месној заједници.	77
9. Продужење рока за посао посредовања у спољнотрговинском промету (реекспортну дораду)	78
10. Да ли Удружење новинара Србије може да буде ослобођено од плаћања увозних дажбина и ПДВ на увоз опреме – конференцијског система?	80
11. Царински поступак за робу која је била привремено увезена пре дана почетка примене Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05) . . .	81

ФИСКАЛНЕ КАСЕ

1. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом промета добара (носача звука), односно једнодневне премијерне продаје новог албума Светлане Ражнатовић, на концерту који ће се одржати 17.6.2006. године, на простору предвиђеном за одржавање концерта, без регистрованога малопродајног објекта . . .	83
2. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења споредних услуга, као што су услуге едукације, издавања публикација, часописа и књига и пласмана информација и публикација у земљи и иностранству у вези с основном делатношћу, у оквиру регистроване делатности 67110 (Управљање финансијским тржиштем), при чему се поменуте услуге пружају физичким лицима	84
3. Обавеза тестирања и сертификације апликативног софтвера који служи за комуникацију персоналног рачунара и фискалних регистар каса, као и који је државни орган надлежан за сертификацију софтверско-апликативног програма?	86
4. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом уличне продаје сладоледа	87
5. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања услуга из области неге лепоте запосленима у привредном субјекту, при чему накнаду за пружене услуге физичким лицима (запосленима) сноси правно лице	88

6. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења услуге увођења инсталације за грејање са уградњом материјала физичким лицима, као и услуге монтаже индивидуалног антенског система за кућне потребе физичких лица у оквиру регистроване делатности 45330 (Постављање цевних инсталација) и 45310 (Постављање електричних инсталација и опреме) која се обавља код корисника (теренски рад)	91
7. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект врши промет добара, односно пружање услуга у оквиру регистроване делатности 30020 (Производња рачунских и рачунарских машина) правним и физичким лицима, као и евидентирања промета у случају давања робе на одложено плаћање, односно путем кредита.	93
8. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када Удружење пензионера своје чланове снабдева огревним материјалом (угаљ и дрва), при чему накнаду за купљена добра пензионери, чланови удружења, плаћају на рате путем административне забране, као и обавеза увођења терминала за даљинско читавање свих формираних дневних извештаја из фискалне касе	96
9. Могућност вршења амбулантне продаје ауто-делова, односно вршења продаје од места до места, као и евидентирање тако оствареног промета са становишта Закона о фискалним касама	98
10. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења услуге пружања савета у вези са компјутерском опремом у оквиру регистроване делатности 72100	101
11. Обавеза увођења терминала за даљинско читавање дневних извештаја из фискалне касе приликом вршења услуга ван седишта привредног субјекта, односно, у конкретном случају, издавање педалина на језеру	103
12. Могућност накнадног евидентирања промета преко фискалне касе који је остварен за време нестанка електричне енергије, односно накнадног евидентирања промета по издатим фискалним рачунима	104
13. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када чланови добровољног ватрогасног друштва врше услугу контроле, прегледа, поправке апарата и осталих средстава за гашење пожара уз финансијску надокнаду, као и евидентирање промета оствареног од продаје средстава за гашење пожара и обуке кадрова за руковање истим	106
14. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект врши промет добара (ортопедска помагала и санитарне справе) физичким лицима, као и евидентирање промета преко фискалне касе у случају пружања услуге поправке ортопедских помагала физичким лицима, при чему се наплата врши једним делом од физичких лица (корисника помагала) готовински, а другим делом од Републичког завода за здравствено осигурање, односно од војних пошта преко војног рачуноводственог центра, или се наплата врши у целости од Републичког завода за здравствено осигурање, односно од војних пошта, у складу с потписаним уговорима о производњи и поправци ортопедских помагала и санитарних справа са поменутих установама	107

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Да ли се у поступку јавне набавке може бирати понуђач који уз понуду не достави и копију понуде, у смислу члана 58. став 5. Закона о јавним набавкама? 111
2. Спровођење поступка јавне набавке чији предмет је набавка добара (реагенса) које може да испоручи само један добављач тј. добављач од кога је купљен и апарат за који се реагенси набављају 112
3. Члан 92. став 1. тачка 1. Закона о јавним набавкама 112
4. Поступак јавне набавке радова за санацију најкритичнијих делова школе у ситуацији када наручилац – школа није уплатила аванс извођачу који је предвиђен уговором 114
5. Да ли се на набавку услуга за обављање привремених и повремених послова посредством агенција за запошљавање примењује Закон о јавним набавкама? .. 115
6. Да ли су општине дужне да изврше избор пружаоца банкарских и финансијских услуга (иностраног кредитора) и услуга менаџментског консалтинга у складу са Законом о јавним набавкама, као и да ли се у погледу избора иностраног кредитора Закон односи и на јавна предузећа? 116
7. Да ли је Град Нови Сад, као наручилац јавне набавке услуга дератизације, дезинсекције, дезинфекције и сузбијања корова и комараца, дужан да примењује Закон о јавним набавкама? 117
8. Да ли се израда прединвестиционе студије и плана развоја туризма на Старој планини (Мастер план) може сматрати услугом на коју се Закон о јавним набавкама не примењује, у смислу члана 98. став 1. тачка 9) Закона?..... 118
9. Да ли је дискриминаторски услов за учешће у поступку јавне набавке одржавања моторних возила ако наручилац у јавном позиву за подношење понуда и конкурсној документацији наведе да „понуђач може бити овлашћени сервисер“? 119
10. Да ли се одредба члана 121. став 2. Закона о јавним набавкама односи само на јавне набавке у областима електропривреде, енергетике, телекомуникација и саобраћаја или и на јавне набавке у другим областима? 120
11. Да ли је могуће извршити ажурирање листе квалификованих понуђача из разлога што исти не испуњавају обавезе из уговора (неквалитетан рад) или дају цене које нису економски оправдане; да ли је могуће ажурирање листе квалификованих понуђача и састављање нове листе из реда пријављених понуђача из прве фазе рестриктивног поступка; да ли се може поништити рестриктивни поступак у целини са напоменом да се поступак не поништава из разлога неиспуњавања услова на основу којих је понуђачима призната квалификација и да ли се из наведених разлога може применити члан 84. Закона о јавним набавкама са напоменом да су услови за искључење са листе квалификованих понуђача садржани у конкурсној документацији (неквалитетно и неблаговремено извршавање уговорених обавеза)? 121

ПОДСЕТНИК

- Финансијски прописи донети у јуну месецу 2006. године 125
-

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Могућност ослобођење од плаћања царине и ПДВ на увоз, односно промет добара и услуга у складу са Уговором закљученим између ЕАР и предузећа Hewlett Packard d.o.o. који се односи на реализацију пројекта „Трезор“ Министарства финансија РС, а на основу Оквирног споразума између СРЈ и Комисије Европских заједница потписаног 2000. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-456/2006-04 од 27.6.2006. год.)

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон), у члану 24. став 1. тачка 16а), прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, а тим уговором је предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Одредбом члана 26. тачка 1) Закона прописано је, између осталог, да се ПДВ не плаћа на увоз добара чији је промет у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)-16б) овог закона ослобођен ПДВ.

Према одредби члана 5. Оквирног споразума СРЈ и Комисије Европских заједница, потписаног 25. новембра 2000. године, у циљу ефикасне примене овог Оквирног споразума Савезна влада ће предузети, између осталог, све неопходне мере да обезбеди да се целокупни увоз који се врши у складу с програмима помоћи Заједнице ослобађа царина, увозних дажбина или других фискалних оптерећења и такса које спадају у надлежност савезних органа, као и да се све локалне набавке које се врше у складу с програмима помоћи Заједнице ослобађају пореза на промет или неких других еквивалентних фискалних оптерећења која спадају у надлежност савезних органа.

Пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона, а у складу с одредбом члана 21а став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05 и 68/05), за промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора или са Републиком Србијом, под условом да је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће платити трошкови пореза, обвезник може да оствари ако промет добара и услуга непосредно врши:

1) лицу са којим је закључен уговор о донацији, односно лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране лица са којим је закључен уговор о донацији (у даљем тексту: имплементарни партнер);

2) лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране имплементарног партнера (у даљем тексту: подимплементарни партнер);

3) кориснику новчаних средстава која су предмет уговора о донацији, ако су та средства, од стране даваоца донације или имплементарног партнера, непосредно дата кориснику за финансирање одређеног пројекта у Републици Србији, као и кориснику добара или услуга који су предмет уговора о донацији, ако је та добра или услуге непосредно платио давалац донације.

Према одредби става 2. истог члана Правилника, републички орган надлежан за послове економских односа са иностранством доставља Пореској управи – Централи списак и копије закључених уговора о донацији, списак имплементарних партнера, као и податке о износу средстава који су предмет уговора о донацији.

Ставом 3. истог члана Правилника прописано је да имплементарни партнер из става 1. тачка 1) овог члана доставља Централи списак подимплементарних партнера, као и копије уговора закључених са подимплементарним партнерима.

Према одредби члана 21б став 1. Правилника, пореско ослобођење из члана 21а став 1. тач. 1) и 2) овог правилника обвезник може да оствари ако поседује документ којим се потврђује да је промет добара и услуга према уговору о донацији ослобођен пореза (у даљем тексту: потврда о пореском ослобођењу за донације) који попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице имплементарног, односно подимплементарног партнера, у три примерка, које доставља Централи на оверу.

Ставом 2. истог члана Правилника прописано је да је одговорно лице имплементарног, односно подимплементарног партнера дужно да, пре издавања прве потврде о пореском ослобођењу за донације, Централи достави отисак печата, податке о лицима овлашћеним за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације са депонованим потписима тих лица, као и обавештење о променама лица којима је дато ово овлашћење, у року од 15 дана од дана настанка промене.

Ставом 3. истог члана Правилника прописано је да потврда о пореском ослобођењу за донације из става 1. овог члана садржи:

- 1) назив и адресу имплементарног, односно подимплементарног партнера;
- 2) број и датум потврде;
- 3) назив и број уговора о донацији ако је уговор заведен под одређеним бројем, као и назив и вредност пројекта;
- 4) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење;

5) вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно датум и износ уплаћених авансних средстава;

6) потпис и печат овлашћеног лица имплементарног, односно подимплементарног партнера;

7) број и датум овере од стране Централе и потпис овлашћеног лица.

Одредбом става 4. истог члана Правилника прописано је да, изузетно од става 3. тачка б) овог члана, ако имплементарни, односно подимплементарни партнер нема обавезу да поседује печат у складу с прописима своје земље, у том случају, уместо отиска печата, Централи доставља изјаву да не поседује печат, потписану од стране лица овлашћеног за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације.

Према ставу 5. истог члана Правилника, Централа проверава да ли је уговор о донацији евидентиран код Централе, оверава сва три примерка потврде о пореском ослобођењу за донације, од којих два примерка враћа имплементарном, односно подимплементарном партнеру, а трећи задржава за своје потребе.

Ставом 6. истог члана Правилника прописано је да имплементарни, односно подимплементарни партнер доставља обвезнику један примерак оверене потврде из става 5. овог члана, а други задржава за своје потребе.

Пореско ослобођење из члана 21а став 1. тачка 3), а у складу с одредбом члана 21в овог правилника, обвезник може да оствари ако поседује потврду о пореском ослобођењу за донације, коју попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице републичког органа надлежног за послове економских односа са иностранством у четири примерка, од којих два примерка доставља кориснику донације, трећи Централи, а четврти задржава за своје потребе.

Сагласно ставу 2. овог члана Правилника, корисник донације доставља обвезнику један примерак потврде о пореском ослобођењу за донације, а други задржава за своје потребе.

Одредбом става 3. истог члана Правилника потврда о пореском ослобођењу за донације садржи:

- 1) назив и адресу издаваоца потврде;
- 2) број и датум потврде;
- 3) назив и број уговора о донацији ако је уговор заведен под одређеним бројем, као и назив и вредност пројекта ако се промет добара или услуга врши у циљу реализације одређеног пројекта у Републици Србији;
- 4) назив, адресу и ПИБ корисника донације;
- 5) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење;
- 6) вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно датум и износ уплаћених авансних средстава;
- 7) потпис и печат овлашћеног лица издаваоца потврде.

Правилником о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 68/05), у члану 8. прописано је да ако се по основу уговора о донацији из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона врши увоз добара у Републику, лице овлашћено за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације издаје посебну потврду за увоз добара, на захтев пореског дужника (лице које увози добро), при чему ова потврда, уместо података прописаних чланом 21б став 3. тачка 4) и 5), односно чланом 21в став 3. тач. 5) и 6) Правилника (подаци о називу, адреси и ПИБ-у обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење и вредности промета добара и услуга по предрачуну, односно датуму и износу уплаћених авансних средстава), садржи податке о називу, адреси и ПИБ-у лица за које се врши увоз добара, односно лица које може да оствари пореско ослобођење у складу с чланом 24. став 1. тачка 16а) Закона, као и вредности добара која се увозе исказаној у рачуну иностраног испоручиоца.

Одредбом члана 9. Правилника прописано је, између осталог, да уз пореску пријаву обвезник ПДВ доставља преглед потвр-

да о пореском ослобођењу за донације, који садржи број и датум ових потврда и вредност промета добара и услуга, односно увоза добара, примљених у пореском периоду за који подноси пореску пријаву.

Сагласно наведеном, а уз испуњење услова и по процедури прописаној Правилником, на промет добара и услуга који се врши у циљу реализације пројекта „Трезор“ Министарства финансија РС, а у складу са уговором закљученим између ЕАР и предузећа Hewlett Packard d.o.o., ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза по том основу. ПДВ се не обрачунава и не плаћа ни на увоз добара, уз испуњење свих наведених услова.

2. Одредбом члана 21. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05) прописано је да се одредбе овог закона не примењују на плаћање увозних дажбина за робу која се увози, као ни на спровођење царинског поступка, ако је то другачије уређено међународним уговором.

Такође, чланом 5. став 1. алинеја 4. Закона о ратификацији Оквирног споразума између СРЈ и Комисије Европских заједница („Сл. лист СЦГ“ – Међународни уговори, бр. 2/2003) наша држава се обавезала да ће целокупан увоз који се врши у складу с програмима помоћи Заједнице бити ослобођен царина, увозних дажбина или других фискалних оптерећења и такса.

Сходно наведеном, роба која се увози, а обезбеђена је из средстава Европске заједнице, ослобођена је увозних дажбина.

Надлежна царинарница ће донети решење о ослобађању од плаћања увозних дажбина на робу која се увози за реализацију пројекта „Трезор“ Министарства финансија РС, уколико се поднесе захтев за ослобађање од плаћања увозних дажбина и одговарајућа документација из које се види да је роба набављена у складу са Уговором закљученим између ЕАР и предузећа Hewlett Packard d.o.o. и финансирана из средстава Европске заједнице у оквиру програма помоћи које је та Заједница усвојила.

2. Порески третман промета монтажних кућа намењених становању, пре њиховог везивања за земљиште и инсталације

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-752/2006-04 од 16.6.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Одредбом става 3. тачка 7) истог члана Закона прописано је да се прометом добара, у смислу овог закона, сматра и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Према одредбама члана 2. Правилника о утврђивању новоизграђених грађевинских објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката чији је први пренос права располагања предмет опорезивања ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 105/04, у даљем тексту: Правилник), новоизграђеним грађевинским објектима, у смислу члана 4. став 3. тачка 7) Закона, сматрају се објекти у свим степенима изграђености који као такви могу бити предмет преноса права располагања, а чија изградња је започета од 1. јануара 2005. године, док се економски дељивим целинама (стан, пословни простор, гаража и др.) сматрају делови новоизграђених грађевинских објеката који се испоручују као посебна целина и за које се уговара посебна накнада.

Сагласно одредби члана 3. став 1. Правилника, новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим

целинама у оквиру тих објеката, у смислу члана 4. став 3. тачка 7) Закона, сматрају се и објекти чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен од 1. јануара 2005. године, независно од степена изграђености, а који као такви могу бити предмет преноса права располагања.

Одредбом члана 2. тачка 22) Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 47/03 и 34/06) прописано је да је „објекат“ грађевина која представља физичку, техничко-технолошку или биотехничку целину са свим инсталацијама, постројењима и опремом, односно саме инсталације, постројења и опрема која се уграђује у објекат или самостално изводи (зграде свих врста, саобраћајни, водопривредни и енергетски објекти, унутрашња и спољна мрежа и инсталације, објекти комуналне инфраструктуре, индустријски, пољопривредни и други привредни објекти, јавне зелене површине, објекти спорта и рекреације, гробља, склоништа и др.).

У складу с наведеним законским одредбама, а с обзиром да се промет – продаја монтажних кућа намењених становању, пре везивања за земљиште и инсталације, не сматра првим преносом права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима за становање за које је одредбом члана 23. став 2. тачка 14) Закона прописано опорезивање по посебној стопи ПДВ од 8%, на промет ових добара ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 18%.

3. Порески третман увоза новог путничког аутомобила за потребе представништва страног лица у Београду

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-675/2006-04 од 09.6.2006. год.)

1. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон)

прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Према одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Одредбама члана 26. Закона прописана су пореска ослобођења за увоз добара.

Сагласно наведеним законским одредбама, на увоз новог путничког аутомобила за потребе представништва обрачунава се и плаћа ПДВ по општој стопи од 18%.

2. Одредбом члана 53. став 1. Закона прописано је да ће се рефакција ПДВ извршити страном обвезнику, на његов захтев, ако је платио рачун и ако су испуњени услови под којима обвезник може остварити право на одбитак претходног пореза у складу с овим законом, под условом да страни обвезник:

- 1) не врши промет добара и услуга у Републици;
- 2) пружа само услуге које су, у складу с чланом 24. став 1. тач. 1) и 8) овог закона, ослобођене пореза;
- 3) врши само превоз путника који, у складу с чланом 49. став 6. овог закона, подлеже појединачном опорезивању превоза.

Према одредби става 2. истог члана Закона, рефакција ПДВ врши се под условима узајамности.

У складу с наведеним законским одредбама, страним обвезником сматра се лице које на територији Републике Србије нема седиште или сталну пословну јединицу, односно пребивалиште или боравиште, а које у иностраној држави има статус обвезника ПДВ, односно другог облика пореза на потрошњу.

Одредбом члана 9. став 2. тачка 2) Закона о спољнотрговинском пословању („Сл. гласник РС“, бр. 101/05) прописано је да је представништво издвојен, правно зависан организациони део

оснивача који на територији Републике обавља претходне и припремне радње у вези са закључењем уговора и који не може да закључује уговоре, осим за сопствене потребе.

Према одредби члана 4. ст. 1 и 2. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03 и 84/04), стална пословна јединица је свако стално место пословања преко којег нерезидентни обвезник обавља делатност, а нарочито: огранак; погон; представништво; место производње, фабрика или радионица; рудник, каменолом или друго место експлоатације природног богатства, као и стално или покретно градилиште, грађевински или монтажни радови, ако трају дуже од шест месеци, и то једна од више изградњи или монтажа које се упоредо обављају, или неколико изградњи или монтажа које се обављају без прекида једна за другом.

Ставом 3. истог члана Закона прописано је да ако лице, заступајући нерезидентног обвезника, има и врши овлашћење да закључује уговоре у име тог обвезника, сматра се да нерезидентни обвезник има сталну пословну јединицу у погледу послова које заступник врши у име обвезника.

Стална пословна јединица не постоји ако нерезидентни обвезник обавља делатност преко комисионара, брокера или било ког другог лица које, у оквиру властите делатности, послује у своје име, а за рачун обвезника (члан 4. став 4. Закона).

Према ставу 5. члана 4. Закона, сталну пословну јединицу не чини ни:

- 1) држање залиха робе или материјала који припадају нерезидентном обвезнику искључиво у сврху складиштења, приказивања или испоруке, као ни коришћење просторија искључиво за то намењених;
- 2) држање залиха робе или материјала који припадају нерезидентном обвезнику искључиво у сврху прераде у другом предузећу или од стране предузетника;
- 3) држање сталног места пословања искључиво у сврху набављања робе или прикупљања информација за потребе нерези-

дентног обвезника, као ни у сврху обављања било које друге активности припремног или помоћног карактера за потребе нерезидентног обвезника.

Сагласно одредби члана 4. став 1. Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 107/04 и 65/05), лица из члана 53. Закона остварују право на рефакцију, у складу са Законом, на основу захтева потписаног од стране овлашћеног лица који се подноси Централни Пореске управе у саставу Министарства финансија (у даљем тексту: Централна).

Страни обвезници који имају право на рефакцију ПДВ подnose захтев једном годишње, а најкасније до 30. јуна текуће године, за добра и услуге набављене у Републици Србији (у даљем тексту: Република) у претходној календарској години (став 2. члана 4. Правилника).

У складу са ст. 3. и 4. истог члана Правилника, захтев за рефакцију ПДВ подноси се на Обрасцу РЕФ 1 – Захтев страног обвезника за рефакцију, а уз овај захтев Централни се доставља и:

1) потврда о регистрацији за ПДВ, односно други облик пореза на потрошњу, издата од стране пореског органа државе у коме се налази седиште страног обвезника (оригинал и оверен превод);

2) оригинали и копије плаћених рачуна о набављеним добрима или коришћеним услугама у Републици, по којима је обрачунат и плаћен ПДВ.

Према ст. 5. и 6. истог члана Правилника, Централна, након извршене провере испуњености услова за рефакцију, решењем одлучује о захтеву у року од 15 дана од дана подношења захтева и у року од 15 дана од дана достављања решења врши рефакцију ПДВ, а оригинале рачуна, односно докумената из става 4. овог члана, оверене од стране Централне, доставља подносиоцу захтева, заједно са решењем.

У складу с наведеним законским и подзаконским одредбама, а уз испуњење услова узајамности и услова прописаних

Правилником, страни обвезник који на територији Републике Србије не врши промет добара и услуга, обвезник који пружа само услуге које су, у складу с чланом 24. став 1. тач. 1) и 8) Закона о порезу на додату вредност, ослобођене пореза, односно врши само превоз путника који, у складу с чланом 49. став 6. овог закона, подлеже појединачном опорезивању превоза, има право на рефакцију ПДВ обрачунаог и исказаног у рачуну добављача, односно пружаоца услуга, у складу са Законом, за набавку добара и услуга, укључујући и набавку добара и услуга за потребе свог представништва на територији Републике Србије, по основу које би домаћи обвезник могао да оствари право на одбитак претходног пореза.

Према томе, страни обвезник нема право на рефакцију ПДВ по основу увоза путничког моторног возила за потребе свог представништва, с обзиром да по основу набавке овог добра домаћи обвезник, у складу с одредбама члана 25. и члана 29. став 1. Закона, нема право на одбитак претходног пореза.

4. Пореска стопа код опорезивања промета смрзнутог лиснатог теста

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-490/2006-04 од 06.6.2006. год.)

Према одредби члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05), општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Одредбом става 2. тачка 1) истог члана Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет и увоз хлеба и других пекарских производа, млека и млечних производа, брашна, шећера, јестивог уља од сунцокрета, кукуруза, уљане репице, соје и маслине, јестиве масноће животињског и биљног порекла и меда.

Правилником о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04, 140/04 и 65/05, у даљем тексту: Правилник), у члану 2. став 2, прописано је да се пекарским производима, у смислу члана 23. став 2. тачка 1) Закона, сматрају све врсте пецива, укључујући и пуњена пецива, бурек-пита, симит, погачице, крофне и слични производи, мекике и слични производи, перече и ђевреци, грисини, пењерлије, коре за питу и коре за гибаницу.

Ако се производи из става 2. овог члана стављају у промет у оригиналном паковању, сматрају се пекарским производима ако им је рок трајања до седам дана (члан 2. став 3. Правилника).

Према одредби става 4. истог члана Правилника, пекарским производима сматрају се и производи из ст. 2. и 3. овог члана када се стављају у промет у смрзнутом стању, независно од рока трајања.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, промет смрзнутог лиснатог теста опорезује се по општој стопи ПДВ од 18%.

5. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ и царине на увоз концентрне харфе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-537/2006-04 од 06.6.2006. год.)

1. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике (члан 7. Закона).

Према одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз концертне харфе ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%, с обзиром да за увоз овог добра одредбом члана 26. Закона није прописано право на пореско ослобођење.

2. На основу члана 193. став 1. тачка 14) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05) од плаћања увозних дажбина ослобођена су лица, осим физичких, која се баве научном, образовном, културном, спортском, рекреативном, хуманитарном, верском делатношћу, техничком културом, уметношћу, делатностима заштите природе и културних добара и контролом квалитета животне средине – на робу која се не производи у Србији, а служи непосредно за обављање тих делатности, осим алкохола и алкохолних пића, дуванских производа и путничких моторних возила.

С обзиром да се „Југоконцерт“ бави културном делатношћу, а предметна концертна харфа би служила за непосредно обављање те делатности, право на ослобођење од плаћања царине може да се оствари код надлежне царинарнице на начин предвиђен чланом 262. Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03 ... 05/06), којим је предвиђено да корисник повластице поднесе царинском органу:

- 1) извод из регистра надлежног органа да се корисник повластице бави културном делатношћу;
- 2) потврду привредне коморе да се роба која се увози не производи у земљи;
- 3) изјаву корисника повластице да роба служи непосредно за обављање делатности;
- 4) потврду или мишљење надлежног органа којим се потврђује да роба која се увози служи непосредно за обављање делатности корисника повластице.

6. Пореска стопа код опорезивања промета смрзнутих похованих палачинки, смрзнутих бурека и смрзнутих пита

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-638/2006-04 од 05.6.2006. год.)

Према одредби члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05), општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Одредбом става 2. тачка 1) истог члана Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет и увоз хлеба и других пекарских производа, млека и млечних производа, брашна, шећера, јестивог уља од сунцокрета, кукуруза, уљане репице, соје и маслине, јестиве масноће животињског и биљног порекла и меда.

Правилником о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04, 140/04 и 65/05, у даљем тексту: Правилник), у члану 2. став 2, прописано је да се пекарским производима, у смислу члана 23. став 2. тачка 1) Закона, сматрају све врсте пецива, укључујући и пуњена пецива, бурек-пита, симит, погачице, крофне и слични производи, мекике и слични производи, перече и ђевреци, грисини, пењерлије, коре за питу и коре за гибаницу.

Ако се производи из става 2. овог члана стављају у промет у оригиналном паковању, сматрају се пекарским производима ако им је рок трајања до седам дана (члан 2. став 3. Правилника).

Према одредби става 4. истог члана Правилника, пекарским производима сматрају се и производи из ст. 2. и 3. овог члана када се стављају у промет у смрзнутом стању, независно од рока трајања.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, промет смрзнутих бурека и смрзнутих пита опорезује се по посебној стопи ПДВ од 8%.

На промет смрзнутих похованих палачинки ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%.

7. Могућност повраћаја обрачунатог и плаћеног пореза на промет у случају када инвеститор по завршетку грађевинских радова прибави одобрење за изградњу грађевинског објекта, из аспекта Закона о порезу на промет

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-135/2006-04 од 05.6.2006. год.)

Одредбом члана 2. став 1. Закона о порезу на промет („Сл. гласник РС“, бр. 22/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон), који се примењивао до 31. децембра 2004. године, било је прописано да се порезом на промет производа опорезује промет производа који служи крајњој потрошњи, уколико овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 3. став 1. тач. 3) и 4) Закона, прометом производа који служи крајњој потрошњи није се сматрала продаја производа који имају карактер репродукционог материјала лицу које је регистровано и обавља производну делатност, као и увоз производа који имају карактер репродукционог материјала и увоз производа ради даље продаје.

Продаја производа, односно увоз за сврхе из члана 3. овог закона без плаћања пореза на промет, а у складу с одредбама члана 4. став 1. Закона, могла се вршити под условима:

1) да се производи продају са стоваришта, магацина, складишта и сл. (промет на велико), уз обавезно издавање фактуре;

2) да је купац пре преузимања производа, односно испостављања фактуре дао продавцу писмену изјаву да ће производе користити искључиво за сврхе из члана 3. овог закона;

3) да је у фактури о продаји производа продавац унео клаузулу да су производи продати без обрачунавања пореза на промет производа на основу купчеве писмене изјаве;

4) да је плаћање извршено безготовински.

У складу с чланом 6. Закона, производном делатношћу, у смислу овог закона, сматрала се делатност из Закона о класи-

фикацији делатности и о регистру јединица разврставања („Сл. лист СРЈ“, бр. 31/96, 34/96 и 12/98): пољопривреда, лов и шумарство, рибарство, вађење руде и камена, прерађивачка индустрија, производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом, грађевинарство, хотели и ресторани, саобраћај и везе, кинематографска и видео продукција.

Одредбом члана 7. став 1. тачка 2) Закона било је прописано да се репродукционим материјалом, у смислу члана 3. овог закона, сматра материјал за изградњу нових, односно за доградњу и надзиђивање постојећих грађевинских објеката, а на основу одобрења за градњу од стране надлежног органа – ако је прописом који регулише изградњу објекта предвиђено издавање одобрења за градњу.

У складу с наведеним одредбама Закона, порез на промет производа није се плаћао на репродукциони материјал – материјал за изградњу нових, односно за доградњу и надзиђивање постојећих грађевинских објеката, на основу одобрења издатог од стране надлежног органа, а који су набављала грађевинска предузећа (лица која су се бавила грађевинском делатношћу и била регистрована за обављање те делатности), уз испуњење услова прописаних одредбама члана 4. Закона.

У случају изградње грађевинског објекта за који надлежни орган није издао одобрење за градњу у току извођења грађевинских радова, већ након завршетка изградње објекта, порески обвезник био је дужан да по пореској стопи од 20% плати порез на промет производа на утрошени грађевински материјал, као и порез на промет услуга на накнаду за извршену услугу изградње грађевинског објекта, у складу с одредбом члана 12. Закона, с обзиром да је изградња вршена без одобрења надлежног органа.

Одредбом члана 42. став 1. Закона било је прописано да порески обвезник од кога је наплаћен порез на промет, а који није био дужан да плати, или који је платио порез на промет у већем

износу од законом предвиђеног, има право на повраћај тако плаћеног пореза на промет.

Према наведеној законској одредби, у конкретном случају, с обзиром да је одобрење за градњу објекта издато након завршетка изградње, што значи да је порески обвезник имао обавезу плаћања пореза на промет, мишљења смо да не постоји законски основ за подношење захтева за повраћај пореза.

8. Порески третман откупљеног лиценцног права преноса фудбалских утакмица са светског првенства у фудбалу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0660/2006-04 од 02.6.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности, који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Према одредби члана 12. став 3. тачка 4) подтачка (5) Закона, изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуга сматра се место у којем прималац услуге обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште, ако се ради о услугама преноса, уступања и стављања на располагање ауторских права, права на патенте, лиценце, заштитних знакова и других права интелектуалне својине.

У складу с наведеним законским одредбама, место промета услуге давања лиценцног права приказивања фудбалских утакмица са светског првенства у фудбалу опорезује се према месту примаоца услуге.

Одредбом члана 10. став 1. тачка 3) Закона прописано је да је порески дужник, у смислу овог закона, прималац добара и услуга, ако страном лице које обавља промет добара и услуга у Републици где нема седиште ни сталну пословну јединицу, не одреди пореског пуномоћника.

У смислу наведене законске одредбе, а имајући у виду да, према наводима из захтева, страном лице није одредило пореског пуномоћника за промет услуге давања лиценцног права преноса фудбалских утакмица са светског првенства у фудбалу, порески дужник за овај промет је Радиодифузна установа Србије Радио телевизија Србије, која је дужна да на накнаду за откуп овог права обрачуна ПДВ по општој стопи од 18%.

Одредбом члана 25. став 2. тачка 17) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет услуга јавног радиодифузног сервиса, осим услуга комерцијалног карактера.

Према одредбама чл. 76. ст. 1. и 2. Закона о радиодифузији („Сл. гласник РС“, бр. 42/02, 97/04, 76/05 и 79/05), носиоци јавног радиодифузног сервиса у Републици Србији су републичка и покрајинске радиодифузне установе, које обављају делатност производње и емитовања радио и телевизијског програма и имају посебне обавезе у остваривању општег интереса у области јавног радиодифузног сервиса, утврђене овим законом.

Сагласно одредбама ст. 1. и 2. Закона о радиодифузији, програми који се производе и емитују у оквиру јавног радиодифузног сервиса су од општег интереса, а обухватају програме информативног, културног, уметничког, образовног, верског, научног, дечјег, забавног, спортског и других садржаја, којима се обезбеђује

задовољавање потреба грађана и других субјеката и остваривање њихових права у области радиодифузије.

Одредбом члана 28. став 1. Закона прописано је да право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу с чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом, или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказан ПДВ платио приликом увоза.

Према ставу 3. истог члана Закона, у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона, обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

Право на одбитак претходног пореза, у складу са ставом 5. истог члана Закона, може да оствари и порески дужник из члана 10. став 1. тач. 2) и 3) овог закона, под условом да је на накнаду за примљена добра и услуге обрачунао ПДВ у складу с овим законом и да примљена добра и услуге користи за промет добара и услуга из става 1. овог члана.

У складу с наведеним одредбама Закона, обвезник ПДВ – прималац услуге, коју је на територији Републике Србије извршило страном лице, има право да од ПДВ који дугује одбије ПДВ који је у својству пореског дужника обрачунао на накнаду за примљену услугу, под условом да ту услугу користи, односно да ће је користити за обављање његове делатности у оквиру које врши промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза (промет који је опорезив ПДВ, промет за који, у складу с чланом 24. овог закона, постоји право ослобођења од плаћања ПДВ или промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици).

Међутим, обвезник ПДВ, у конкретном случају Радиодифузна установа Србије Радио телевизија Србије, нема право да ПДВ који је као порески дужник обрачунала на накнаду за промет услуге давања лиценцног права преноса фудбалских утакмица са светског првенства у фудбалу одбије од ПДВ који дугује, с обзиром да ће ову услугу користити за промет услуга јавног радиодифузног сервиса за који је прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза.

При томе, напомињемо да за утврђивање права на одбитак претходног пореза није од значаја што се, према наводима из захтева, накнада за услугу давања лиценцног права преноса фудбалских утакмица са светског првенства у фудбалу плаћа из новчаних средстава остварених пружањем комерцијалних услуга, а не из новчаних средстава остварених наплатом РТВ претплате.

9. Обавеза плаћања царине и пореза на додату вредност у случају када је испоручилац предмета лизинга лице из иностранства, а давалац и примаалац предмета лизинга су лица са територије Републике Србије, при чему испоручилац непосредно врши испоруку предмета лизинга (грађевинске машине) примаоцу лизинга у иностранству, из аспекта Царинског закона и Закона о ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-633/2006-04 од 01.6.2006. год.)

1. Царински закон

Одредбе Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05) примењују се на робу која улази у царинско подручје Републике Србије, односно не примењује се на робу која не улази у царинско подручје Републике Србије, јер у таквим случајевима нема царинског поступка.

У случају када се роба увози у царинско подручје Републике Србије примењују се прописи који важе на дан подношења царинске декларације, за одобрено царинско поступање са робом у конкретном случају, према наводима из дописа, могуће је спровођење царинског поступка:

1. привремени увоз робе која је предмет лизинга ако из уговора, који је странка дужна да приложи, произилази да је роба намењена поновном извозу, а да ће бити употребљавана на царинском подручју Србије у одређеном временском периоду;

2. стављање робе у слободан промет, у коме се статус царинског дужника утврђује у односу на власништво над робом.

2. Закон о порезу на додату вредност

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и

пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 4. став 1. Закона, промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Сагласно одредби члана 4. став 3. тачка 2) Закона, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се предаја добара по основу уговора о лизингу, у складу са законом, или на основу уговора о продаји са одложеним плаћањем којим је утврђено да се право располагања преноси најкасније отплатом последње рате.

Одредбом члана 11. став 1. тачка 1) Закона прописано је да је место промета добара место у којем се добро налази у тренутку слања или превоза до примаоца или, по његовом налогу, до трећег лица, ако добро шаље или превози испоручилац, прималац или треће лице, по његовом налогу.

У складу с наведеним законским одредбама, када испоручилац предмета лизинга – лице из иностранства изврши испоруку предмета лизинга даваоцу лизинга – лизинг кући са седиштем на територији Републике Србије, а давалац лизинга, на основу уговора о лизингу којим је предвиђено да се право располагања на добру преноси најкасније отплатом последње рате, преда предмет лизинга примаоцу, тако што испоручилац предмета лизинга – грађевинских машина отпреми из једне стране државе предмет лизинга непосредно примаоцу лизинга у другу страну државу у којој прималац лизинга изводи грађевинске радове, давалац лизинга нема обавезу обрачуна и плаћања ПДВ (ни као порески дужник за промет који је извршио страни испоручилац, ни као обвезник ПДВ за сопствени промет), с обзиром да место промета грађевинских машина, као предмета лизинга, није територија Републике Србије.

Према одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Сагласно наведеној законској одредби, на увоз грађевинских машина које су, пре тога, као предмет лизинга, испоручене примаоцу лизинга у иностранству, тј. у страниој држави у којој је прималац лизинга изводио грађевинске радове, ПДВ се обрачунава и плаћа по стопи од 18%, независно од тога да ли је у моменту увоза грађевинских машина истекло трајање уговора о лизингу. Обавезу плаћања ПДВ при увозу има порески дужник – лице које увози добро (члан 10. став 1. тачка 5) Закона).

10. Право на одбитак претходног пореза за ПДВ садржан у залихама добара на дан стицања својства обвезника ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-380/2006-04 од 01.6.2006. год.)

Према одредби члана 28. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон), право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу с чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног

пореза, у складу с овим законом, или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказан ПДВ платио приликом увоза.

Према ставу 3. истог члана Закона, прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

Сагласно наведеном, право на одбитак претходног пореза има обвезник ПДВ за набавку добара и услуга, односно увоз добара, од датума стицања својства ПДВ обвезника (у конкретном случају, од 1. јануара 2006. године), уз испуњење услова који су прописани одредбама члана 28. Закона. ПДВ садржан у залихама добара на дан стицања својства обвезника ПДВ не може се одбити као претходни порез.

11. Порески третман увоза лека (Sporanox) који бесплатно добија Клинички центар Србије од компаније из иностранства

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-471/2006-04 од 30.5.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 26. став 1. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији или као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01 и 36/02), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У смислу наведених законских одредби, на увоз лека (Sporanox) који Клинички центар Србије бесплатно добија од компаније из иностранства ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз лека врши за рачун Клиничког центра, што значи да је Клинички центар Србије у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатој у складу с царинским прописима, наведен као власник робе (добра) које се увози, као под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Надлежни царински орган утврђује да ли се увоз врши у складу с поменутиим законом.

12. Порески третман услуге аерофотограметријског снимања коју врши предузеће за картографију „Геокарта“

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-622/2006-04 од 25.5.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и

пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Према одредби члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуга обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

У члану 17. став 1. Закона прописано је да је пореска основица код промета добара и услуга износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу с наведеним законским одредбама, на накнаду за услугу аерофотограметријског снимања коју врши обвезник ПДВ – предузеће за картографију „Геокарта“, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%, а обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза по том основу, у складу са Законом.

13. Обавеза обрачуна и плаћања ПДВ на примљене авансе из иностранства за извоз добара

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-110/2006-04 од 19.5.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и

пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Сагласно одредби члана 16. Закона, пореска обавеза настаје даном када се најраније изврши једна од следећих радњи: промет добара и услуга, наплата ако је накнада или део накнаде наплаћен пре промета добара и услуга или настанак обавезе плаћања царинског дуга код увоза добара, а ако те обавезе нема, даном у којем би настала обавеза плаћања тог дуга.

Одредбом члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за промет добара која обвезник или треће лице, по његовом налогу, шаље или отпрема у иностранство, као и за промет добара која иностранци прималац или треће лице, по његовом налогу, шаље или отпрема у иностранство.

Пореско ослобођење из члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона, а у складу с одредбом члана 3. став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“; бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05 и 68/05), за добра која се шаљу или отпремају у иностранство (у даљем тексту: извоз добара), обвезник може да оствари ако поседује извозну декларацију, односно оверену копију извозне декларације о извршеном извозу добара издату у складу с царинским прописима.

Ако је, у складу с царинским прописима, одобрено периодично декларисање добара која се извозе, пореско ослобођење за извоз добара, а до издавања извозне декларације, обвезник може да оствари ако поседује рачуне или отпремнице, оверене од стране надлежног царинског органа (став 2. члана 3. Правилника).

Изузетно, у случајевима у којима се извоз добара врши без подношења извозне декларације, доказ о извршеном извозу добара је одобрење надлежног царинског органа издато у складу с царинским прописима и потврда надлежног царинског органа о извршеном извозу добара оверена од стране надлежног царинског органа (ст. 3. и 5. члана 3. Правилника).

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за извоз добара обвезник ПДВ може да оствари у пореском периоду у којем је извршио извоз добара, под условом да до истека рока за предају пореске пријаве за порески период у којем је извршио извоз, прибави доказ о извршеном извозу.

У случају када обвезник ПДВ у једном пореском периоду прими накнаду или део накнаде (авансно плаћање) за добра која ће у другом пореском периоду отпремити или послати у иностранство, дужан је да, у пореском периоду у којем је примио авансну уплату, обрачуна ПДВ на примљени аванс применом прерачунате пореске стопе од 8% или 18%, с обзиром да у том пореском периоду не поседује доказ о извршеном извозу.

Одредбом члана 11б став 1. Правилника о облику и садржини пријаве за евидентирање обвезника ПДВ, поступку евидентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 94/04 и 108/05, у даљем тексту: Правилник) прописано је да обвезник ПДВ који прими авансну уплату за промет добара и услуга из члана 24. Закона, а који не поседује прописане доказе за пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, уноси податке у пореску пријаву – део I. Обрасца ПППДВ, и то податак о износу обрачунатог ПДВ под редним бројем 3. – у поље 103, односно под редним бројем 4. – у поље 104.

У пореској пријави за порески период у којем је обвезник ПДВ обезбедио прописане доказе за пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, под редним бројем 1. – у пољу 001 исказује податке о износу накнаде за извршени промет добара са правом на одбитак претходног пореза, а износ обрачунатог ПДВ из поља 103, односно 104 смањује за износ

обрачунаог ПДВ из става 1. овог члана (члан 116 став 2. Правилника).

Одредбом става 3. истог члана Правилника прописано је да ако износ обрачунаог ПДВ из поља 103, односно 104 није довољан да би се извршило смањење обрачунаог ПДВ из става 2. овог члана, обвезник ПДВ у том случају за износ ПДВ за који није могао да изврши смањење, повећава износ претходног пореза под редним бројем 8. – у пољу 108.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, у пореској пријави за порески период у којем обвезник поседује доказ о извршеном извозу, попуњава се поље 001 – износ накнаде за извршени промет са правом на одбитак претходног пореза и врши се смањење износа обрачунаог ПДВ из поља 103, односно 104. Ако износ обрачунаог ПДВ из поља 103, односно 104 није довољан да би се извршило смањење износа обрачунаог ПДВ на примљена авансна средства, за износ ПДВ за који обвезник ПДВ није могао да изврши смањење, повећава се износ претходног пореза под редним бројем 8. – у пољу 108.

Напомињемо, имајући у виду да према позитивним прописима којима се уређује опорезивање потрошње порезом на додату вредност не постоји основ за остваривање пореског ослобођења, односно необрачунавање ПДВ у случају пријема авансних средстава за будући извоз добара, наводи из захтева узеше се у разматрање приликом наредних измена и допуна Закона и подзаконских аката.

14. Пореска стопа која се примењује на промет и увоз хране за рибљу млађ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-435/2006-04 од 19.5.2006. год.)

Према одредби члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05) општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Одредбом става 2. тачка б) истог члана Закона прописано је, између осталог, да се промет и увоз комплетне крмне смеше за исхрану стоке опорезује по посебној стопи ПДВ од 8%.

Према одредби члана 5а став 4. Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04, 140/04 и 65/05, у даљем тексту: Правилник), комплетном крмном смешом за исхрану стоке, у смислу члана 23. став 2. тачка б) Закона, сматрају се потпуне смеше које служе за подмирење потреба животиња за хранљивим материјама, у складу с прописима којим се уређује квалитет и други захтеви за храну за животиње, као и уљане погаче добијене екстракцијом уља од соје и уљане погаче од сунцокрета.

Одредбом става 5. истог члана Правилника прописано је да се живом стоком, у смислу члана 23. став 2. тачка б) Закона, сматрају говеда, коњи, свиње, овце, козе, живина, домаћи зечевци (кунићи) и пчеле.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, на промет и увоз хране за рибу млађ, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%.

15. Порески третман промета услуге уклањања смећа са тзв. дивљих депонија у насељима у општини

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-404/2006-04 од 19.5.2006. год.)

Према одредби члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Одредбом става 2. тачка 12) истог члана Закона прописано је да се по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује промет комуналних услуга.

Сагласно члану 12. тач. 5) и 8) Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ

(„Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04, 140/04 и 65/05, у даљем тексту: Правилник), комуналним услугама, у смислу члана 23. став 2. тачка 12) Закона, а у складу са законом којим се уређују комуналне делатности, сматрају се одржавање чистоће у градовима и насељима у општини и одржавање депонија.

Према одредби члана 5. тач. 5) и 8) Закона о комуналним делатностима („Сл. гласник РС“, бр. 16/97 и 42/98), а у складу са чланом 4. овог закона, одржавање чистоће у градовима и насељима у општини је сакупљање смећа и других природних и вештачких отпадака из стамбених, пословних и других објеката, осим индустријског отпада и опасних материја, њихово одвожење и одлагање, уклањање отпада из посуда за отпатке на јавним местима, као и смећа и другог отпада са улица и јавних површина, чишћење и прање улица, тргова, паркиралишта и других јавних површина, а одржавање депонија је опремање депонија за безбедно одлагање, обраду, неутралисање и уништавање комуналног отпада и отпада опасних материја у градовима и насељима, као и селекција и прерада секундарних сировина из отпада на депонијама.

У складу с наведеним законским и подзаконским одредбама, промет услуге уклањања смећа са тзв. дивљих депонија опорезује се по општој стопи од 18%, с обзиром да за промет ове услуге није прописано опорезивање по посебној пореској стопи од 8%.

16. Могућност ослобађања Гете института од плаћања ПДВ на увоз књига и часописа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-444/2006-04 од 19.5.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз

накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Према одредби члана 23. став 2. тачка 9) Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет или увоз монографских и серијских публикација.

Према одредби члана 8. став 1. Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04, 140/04 и 65/05, у даљем тексту: Правилник), монографским публикацијама, у смислу члана 23. став 2. тачка 9) Закона, сматрају се публикације у текстуалној или илустрованој форми на штампаном или електронском медију, у једном или више делова, чије је издавање унапред утврђено и ограничено, а које имају CIP запис (Cataloguing In Publications), укључујући међународни књижни број ISBN (International Standard Book Number) као његов саставни део.

Ставом 2. истог члана Правилника прописано је да се, у смислу члана 23. став 2. тачка 9) Закона, серијским публикацијама сматрају часописи, билтени, годишњаци, зборници радова и слична грађа, која се објављује сукцесивно, у одређеним временским интервалима, на штампаном или електронском медију, са нумеричким и хронолошким ознакама чије издавање може да траје неограничено, а које имају CIP запис (Cataloguing In Publications), укључујући међународни серијски број ISSN (International Standard Serial Number) као његов саставни део и који је одштампан на сваком броју публикације.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, на увоз књига и часописа, а уколико се сматрају монографским, односно серијским публикацијама, ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној пореској стопи од 8%, с обзиром да за увоз ових добара одредбама члана 26. Закона није прописано пореско ослобођење.

17. Порески третман услуге давања у закуп пословног простора који се налази на територији Републике Србије, у власништву страног лица (лице које на територији Републике Србије нема седиште ни сталну пословну јединицу), као и порески третман прихода који оствари домаће лице – обвезник ПДВ, чији је оснивач страно лице – закуподавац, по основу уздржавања од права коришћења предметног пословног простора

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-498/2006-04 од 17.5.2006. год.)

1. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику

Према одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Сагласно одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуга обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Одредбом става 3. тачка 1) истог члана Закона прописано је да се, изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуге сматра место у којем се налази непокретност, ако се ради о промету услуге која је непосредно повезана са том непокретношћу, укључујући делатност посредовања и процене у вези непокретности, као и пројектовање, припрему и извођење грађевинских радова и надзор над њима.

Сагласно наведеним одредбама Закона, услуга давања у закуп пословног простора опорезује се према месту у којем се налази непокретност, што значи да је обвезник ПДВ који пружи услугу давања у закуп пословног простора који се налази на тери-

торији Републике Србије дужан да за промет ове услуге обрачуна ПДВ по општој стопи од 18% и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом.

2. У складу с одредбама члана 8. ст. 1. и 2. Закона, порески обвезник је лице које самостално обавља промет добара и услуга у оквиру обављања делатности, којом се сматра трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања.

Сматра се да обвезник обавља делатност и када је врши у оквиру пословне јединице (став 3. истог члана Закона).

Према ст. 4. и 5. истог члана Закона, обвезник је и лице у чије име и за чији рачун се врши испорука добара или пружање услуга, као и лице које врши испоруку добара, односно пружање услуга у своје име, а за рачун другог лица.

Одредбом члана 10. став 1. тач. 2) и 3) Закона прописано је да је порески дужник, у смислу овог закона, порески пуномоћник кога одреди страном лице које у Републици нема седиште ни сталну пословну јединицу, а које обавља промет добара и услуга у Републици, односно прималац добара и услуга, ако страном лице из тачке 2) овог става не одреди пореског пуномоћника.

Одредбом члана 14. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... 85/05) прописано је да је пуномоћник пореског обвезника (у даљем тексту: порески пуномоћник) лице које у границама добијеног пуномоћја у име и за рачун пореског обвезника извршава послове у вези с пореским обавезама пореског обвезника (прима пореске акте, подноси пореске пријаве, плаћа порез и др.).

Порески обвезник – нерезидент Републике који нема сталну пословну јединицу на територији Републике, односно који остварује приходе или стиче имовину на територији Републике ван пословања своје сталне пословне јединице, дужан је да у року од десет дана од дана почетка остваривања прихода (осим прихода

који се опорезују по одбитку, за које није обавезно подношење пореске пријаве), односно стицања имовине подложне опорезивању на територији Републике, обавести пореску управу у седишту о лицу које је његов порески пуномоћник.

У складу с наведеним законским одредбама, када страном лице, које на територији Републике Србије нема седиште ни сталну пословну јединицу, врши опорезиви промет добара или услуга, у том случају порески дужник – порески пуномоћник или прималац услуге дужан је да на накнаду за извршени промет страног лица обрачуна ПДВ и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом.

Према томе, ако је предузеће из Подгорице за промет који врши на територији Републике Србије одредило пореског пуномоћника, порески пуномоћник има обавезу да за промет услуге давања у закуп пословног простора на територији Републике Србије, а који врши предузеће из Подгорице, обрачуна и плати ПДВ у складу са Законом.

Међутим, ако предузеће из Подгорице није одредило пореског пуномоћника, за промет услуге давања у закуп пословног простора на територији Републике Србије који врши ово предузеће обавезу обрачуна и плаћања ПДВ има прималац услуге (закупац), као порески дужник.

3. Одредбом члана 5. став 2. Закона прописано је да је промет услуга и свако нечињење и трпљење.

Према одредби члана 12. став 3. тачка 4) подтачка (3) Закона, место промета услуга је место у којем прималац услуга обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац има седиште или пребивалиште, ако се ради о услугама преузимања обавезе да се у потпуности или делимично одустане од вршења неке делатности или коришћења неког права.

Сагласно наведеној законској одредби, када обвезник ПДВ – ималац права коришћења пословног простора на територији Републике Србије не користи то право у потпуности или

делимично, из разлога што је власник пословног простора, оснивач корисника пословног простора, дао у закуп предметну непокретност, при чему власник пословног простора преноси део прихода од закупнине имаоцу права коришћења, ради се о промету услуге пружене трпљењем (уздржавање од права коришћења пословног простора), који имаоцац права коришћења врши власнику непокретности, а који није предмет опорезивања ПДВ, с обзиром да се место седишта примаоца услуге не налази на територији Републике Србије. За промет услуге који није предмет опорезивања ПДВ не постоји обавеза обрачуна и плаћања ПДВ.

18. Исправка одбитка претходног пореза код смањења основице за обрачун ПДВ за увоз добара

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-604/2006-04 од 17.5.2006. год.)

Одредбом члана 19. ст. 1. и 2. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05) прописано је да је основица код увоза добара вредност увезеног добра утврђена по царинским прописима, а у коју се урачунава и:

1) акциза, царина и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ;

2) сви споредни трошкови који су настали до првог одредишта у Републици.

Према ставу 2. истог члана Закона, првим одредиштем сматра се место које је назначено у отпремници или другом превозном документу, а ако није назначено, место првог претовара добара у Републици.

Ако је ПДВ за увоз добара, који је одбијен као претходни порез, повећан, смањен, рефундиран или обвезник ослобођен обавезе плаћања, обвезник је дужан да на основу царинског документа или одлуке царинског органа исправи одбитак претходног пореза у складу с том изменом (члан 31. став 4. Закона).

Исправка одбитка претходног пореза, сагласно ставу 5. истог члана Закона, врши се у пореском периоду у којем је измењена основица.

Одредбом члана 11г став 4. Правилника о облику и садржини пријаве за евидентирање обвезника ПДВ, поступку евидентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 94/04 и 108/05, у даљем тексту: Правилник) прописано је да обвезник ПДВ који врши смањење претходног пореза у складу са чланом 31. став 4. Закона, у пољу 106 пореске пријаве (Образац ПППДВ) смањује износ ПДВ који се може одбити као претходни порез за износ ПДВ за који се смањује износ претходног пореза.

Ако износ из става 4. овог члана није довољан да би се извршило смањење претходног пореза, обвезник ПДВ повећава износ обрачунатог ПДВ под редним бројем 3. – у пољу 103 Обрасца ПППДВ за износ за који није могао да изврши смањење претходног пореза (члан 11г став 5. Правилника).

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, у случају када је обвезник ПДВ плаћени ПДВ за увоз добара одбио као претходни порез, а након тога надлежни царински орган донео решење о смањењу износа царине и других увозних дажбина, и у којем је наведен износ више плаћеног ПДВ за увоз добара, у пореској пријави за порески период у којем је донето решење царинског органа обвезник ПДВ је дужан да изврши смањење претходног пореза. Смањење претходног пореза врши се тако што се под бројем 6. Обрасца ПППДВ – у пољу 106. смањује износ ПДВ који се може одбити као претходни порез за износ ПДВ за који се смањује износ претходног пореза, а ако износ ПДВ који се може одбити као претходни порез из поља 106 није довољан да би се извршило смањење претходног пореза, повећава се износ обрачунатог ПДВ под редним бројем 3. – у пољу 103 Обрасца ПППДВ за износ за који није могло да се изврши смањење претходног пореза.

На основу решења надлежног царинског органа о смањењу износа царине и других увозних дажбина и у којем је наведен износ више плаћеног ПДВ за увоз добара, обвезник ПДВ има право да, у складу с одредбама члана 10. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... 85/05), поднесе Пореској управи захтев за повраћај више наплаћеног ПДВ.

19. Порески третман материјала за изградњу нових, односно за доградњу и надзиђивање постојећих грађевинских објеката из аспекта Закона о порезу на промет, у случају када је одобрење надлежног органа (грађевинска дозвола) гласила на име другога лица, а не на име грађевинског предузећа које је градило објекат

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-308/2006-04 од 16.5.2006. год.)

Одредбом члана 2. став 1. Закона о порезу на промет („Сл. гласник РС“, бр. 22/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон), који се примењивао до 31. децембра 2004. године, било је прописано да се порезом на промет производа опорезује промет производа који служи крајњој потрошњи, уколико овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 3. став 1. тач. 3) и 4) Закона, прометом производа који служи крајњој потрошњи није се сматрала продаја производа који имају карактер репродукционог материјала лицу које је регистровано и обавља производну делатност, као и увоз производа који имају карактер репродукционог материјала и увоз производа ради даље продаје.

Продаја производа, односно увоз за сврхе из члана 3. овог закона без плаћања пореза на промет, а у складу с одредбама члана 4. став 1. Закона, могла се вршити под условима:

1) да се производи продају са стоваришта, магацина, складишта и сл. (промет на велико), уз обавезно издавање фактуре;

2) да је купац пре преузимања производа, односно испостављања фактуре дао продавцу писмену изјаву да ће производе користити искључиво за сврхе из члана 3. овог закона;

3) да је у фактури о продаји производа продавац унео клаузулу да су производи продати без обрачунавања пореза на промет производа на основу купчеве писмене изјаве;

4) да је плаћање извршено безготовински.

У складу с чланом 6. Закона, производном делатношћу, у смислу овог закона, сматрала се делатност из Закона о класификацији делатности и о регистру јединица разврставања („Сл. лист СРЈ“, бр. 31/96, 34/96 и 12/98): пољопривреда, лов и шумарство, рибарство, вађење руде и камена, прерађивачка индустрија, производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом, грађевинарство, хотели и ресторани, саобраћај и везе, кинематографска и видео продукција.

Одредбом члана 7. став 1. тачка 2) Закона било је прописано да се репродукционим материјалом, у смислу члана 3. овог закона, сматра материјал за изградњу нових, односно за доградњу и надзиђивање постојећих грађевинских објеката, а на основу одобрења за градњу од стране надлежног органа – ако је прописом који регулише изградњу објекта предвиђено издавање одобрења за градњу.

У складу с наведеним одредбама Закона, порез на промет производа није се плаћао на репродукциони материјал – материјал за изградњу нових, односно за доградњу и надзиђивање постојећих грађевинских објеката, на основу одобрења издатог од стране надлежног органа, а који су набављала грађевинска предузећа (лица која су се бавила грађевинском делатношћу и била регистрована за обављање те делатности), уз испуњење услова

прописаних одредбама члана 4. Закона, при чему напомињемо да за остваривање овог пореског изузимања није било од значаја да ли одобрење надлежног органа (грађевинска дозвола) гласи на име грађевинског предузећа које гради објекат или на име другог лица.

20. Могућност ослобођења од плаћања пореза на додату вредност за донацију (опрема за бебе и породиље и тетра пелене) коју домаћа предузећа дарују КБЦ „Земун“

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-570/2006-04 од 15.5.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Са прометом добара уз накнаду, сагласно одредбама става 4. тачка 2) и става 5. истог члана Закона, изједначава се сваки други промет добара без накнаде, под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно.

Сваким другим прометом без накнаде, у смислу члана 4. став 4. тачка 2) Закона, а у складу с одредбом члана 4. Правилника о утврђивању шта се сматра узимањем и употребом добара која су део пословне имовине пореског обвезника, пружањем услуга и сваким другим прометом без накнаде и о утврђивању уобичајених количина пословних узорака и поклона мање вредности („Сл. глас-

ник РС“, бр. 114/04, у даљем тексту: Правилник), сматра се поклањање добара, осим поклањања пословних узорака и поклона мање вредности из чл. 7. и 8. овог правилника.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, на промет добара – опрема за бебе, опрема за породиље и тетра пелене, која домаћа правна лица – обвезници ПДВ поклањају КБЦ „Земун“, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стоци ПДВ од 18% на основицу коју чини набавна цена добара у моменту промета у коју није укључен ПДВ (члан 18. ст. 1. и 2. Закона), под условом да су поклонодавци ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра (при набавци опреме за бебе и породиље) одбили у потпуности или сразмерно.

Набавном ценом, као основицом за обрачун ПДВ, сматра се цена по којој се та добра (у стању у којем се поклањају) могу набавити у моменту давања на поклон, а која не садржи ПДВ.

21. Да ли је представништво страног лица (лице које на територији Републике Србије нема седиште ни сталну пословну јединицу) обвезник ПДВ или порески дужник за промет услуга који на територији Републике Србије врши то страног лице, у конкретном случају промет услуге давања у закуп пословног простора, као и да ли представништво, уколико је обвезник ПДВ или порески дужник, треба да издаје рачуне за промет услуга страног лица и води евиденцију о издатим рачунима?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-86/2006-04 од 12.5.2006. год.)

1. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз

накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Сагласно одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуга обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Одредбом става 3. тачка 1) истог члана Закона прописано је да се, изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуге сматра место у којем се налази непокретност, ако се ради о промету услуге која је непосредно повезана са том непокретношћу, укључујући делатност посредовања и процене у вези непокретности, као и пројектовање, припрему и извођење грађевинских радова и надзор над њима.

Сагласно наведеним одредбама закона, услуга давања у закуп пословног простора опорезује се према месту у којем се налази непокретност, што значи да је обвезник ПДВ који пружи услугу давања у закуп пословног простора који се налази на територији Републике Србије дужан да за промет ове услуге обрачуна ПДВ по општој стопи од 18% и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом.

2. У складу с одредбама члана 8. ст. 1. и 2. Закона, порески обвезник је лице које самостално обавља промет добара и услуга у оквиру обављања делатности, којом се сматра трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања.

Сматра се да обвезник обавља делатност и када је врши у оквиру пословне јединице (став 3. истог члана Закона).

Према ст. 4. и 5. истог члана Закона, обвезник је и лице у чије име и за чији рачун се врши испорука добара или пружање услуга, као и лице које врши испоруку добара, односно пружање услуга у своје име, а за рачун другог лица.

Одредбом члана 10. став 1. тач. 2) и 3) Закона прописано је да је порески дужник, у смислу овог закона, порески пуномоћник кога одреди страном лице које у Републици нема седиште ни сталну пословну јединицу, а које обавља промет добара и услуга у Републици, односно прималац добара и услуга, ако страном лице из тачке 2) овог става не одреди пореског пуномоћника.

У складу с наведеном законском одредбом, када страном лице, које на територији Републике Србије нема седиште ни сталну пословну јединицу, врши опорезиви промет добара или услуга, у том случају порески дужник – порески пуномоћник или прималац услуге дужан је да на накнаду за извршени промет страног лица обрачуна ПДВ и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом.

Одредбом члана 9. став 2. тачка 2) Закона о спољнотрговинском пословању („Сл. гласник РС“, бр. 101/05) прописано је да је представништво издвојен, правно зависан организациони део оснивача који на територији Републике обавља претходне и припремне радње у вези са закључењем уговора и који не може да закључује уговоре, осим за сопствене потребе.

Сагласно наведеним законским одредбама, представништво страног лица на територији Републике Србије не може се евидентирати као обвезник ПДВ, с обзиром да нема могућност самосталног обављања било какве делатности у оквиру које би вршило промет добара или услуга.

У конкретном случају, представништво у Београду филмског предузећа „Зета филм“ из Будве не може се евидентирати као

обвезник ПДВ иако филмско предузеће „Зета филм“ из Будве врши опорезиви промет услуга у Републици Србији (давање у закуп пословног простора).

Обавезу обрачуна и плаћања ПДВ за услугу давања у закуп пословног простора који се налази на територији Републике Србије, а коју пружа филмско предузеће „Зета филм“ из Будве, има порески дужник – порески пуномоћник или прималац услуге (закупац), ако страном лице није одредило пореског пуномоћника.

Одредбом члана 14. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... 85/05) прописано је да је пуномоћник пореског обвезника (у даљем тексту: порески пуномоћник) лице које у границама добијеног пуномоћја, у име и за рачун пореског обвезника извршава послове у вези са пореским обавезама пореског обвезника (прима пореске акте, подноси пореске пријаве, плаћа порез и др.).

Порески обвезник – нерезидент Републике који нема сталну пословну јединицу на територији Републике Србије, односно који остварује приходе или стиче имовину на територији Републике Србије ван пословања своје сталне пословне јединице, дужан је да у року од десет дана од дана почетка остваривања прихода (осим прихода који се опорезују по одбитку, за које није обавезно подношење пореске пријаве), односно стицања имовине подложне опорезивању на територији Републике, обавести пореску управу у седишту о лицу које је његов порески пуномоћник.

Према томе, ако је филмско предузеће „Зета филм“ из Будве одредило своје представништво у Београду као свог пореског пуномоћника, тако што је Пореској управи доставило обавештење да је представништво у Београду порески пуномоћник овог предузећа, у том случају представништво у

Београду дужно је да за промет услуге давања у закуп пословног простора на територији Републике Србије, а који врши филмско предузеће „Зета филм“ из Будве, обрачуна и плати ПДВ у складу са Законом. При томе, напомињемо да порески пуномоћник страног лица нема право да за промет добара и услуга страног лица издаје рачуне и нема обавезу вођења евиденције прописану одредбом члана 46. став 1. Закона и одредбама Правилника о облику, садржини и начину вођења евиденције о ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 107/04 и 67/05).

Међутим, ако филмско предузеће „Зета филм“ из Будве није одредило своје представништво у Београду као свог пореског пуномоћника, у том случају за промет услуге давања у закуп пословног простора на територији Републике Србије, који врши филмско предузеће „Зета филм“ из Будве, обавезу обрачуна и плаћања ПДВ има прималац услуге (закупац), као порески дужник.

22. Утврђивање пореске основице за обрачун ПДВ за услугу стављања на располагање особља лицу са седиштем, односно пребивалиштем у иностранству, као и лицу са територије Републике Србије од кога наплаћује и провизију за услугу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2993/2005-04 од 5.5.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Сагласно одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуга обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Одредбом става 3. тачка 4) подтачка (9) истог члана Закона прописано је да се, изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуге стављања на располагање особља сматра место у којем прималац услуге обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште.

Према одредби члана 17. став 1. Закона, пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра и пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Према одредбама става 2. истог члана Закона, у основицу се урачунавају и:

- 1) акцизе, царина и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ;
- 2) сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга.

У складу с наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ пружи услугу стављања на располагање особља, у конкретном случају лица са којима има закључен уговор о раду, лицу са седиштем, односно пребивалиштем у иностранству, у том случају

ова услуга није предмет опорезивања ПДВ, с обзиром да је место промета услуге иностранство.

Међутим, обвезник ПДВ који пружи услугу стављања на располагање особља лицу са територије Републике Србије, а који од примаоца услуге наплаћује износ зараде који је исплатио запосленом по основу уговора о раду, као и износ провизије, дужан је да за промет ове услуге обрачуна и плати ПДВ по општој пореској стопи од 18%. У том случају, основицу за обрачун ПДВ чини укупан износ накнаде коју обвезник прима или треба да прими за пружену услугу, а у коју се урачунава и бруто износ зараде запосленог.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Порески третман прихода по основу удела у добити који оствари нерезидентни обвезник од резидентног правног лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00634/2006-04 од 05.6.2006. год.)

Резидентни порески обвезник који оствари добит на територији Републике (независно од структуре власништва капитала) подлеже опорезивању добити исказане у пореском билансу (на Обрасцу ПБ 1), по стопи од 10%. Након измирења ове пореске обавезе обвезник може да изврши расподелу преостале добити (нето добити) у складу с прописима којима се уређује пословање привредних друштава.

У случају када се нето добит расподељује на дивиденде и уделе у добити, по основу учешћа у добити, а прималац тих дивиденди односно удела у добити је нерезидентни обвезник, примењује се одредба члана 40. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04), према коме се на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника, између осталог, по основу дивиденди и удела у добити, обрачунава и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Обвезник пореза по одбитку је нерезидентно правно лице – прималац дивиденди, односно удела у добити, а исплатилац тих

прихода – резидентно правно лице, као порески платана, обрачунава, обуставља и ушлаћује порез у моменту исплате прихода. Основица пореза је бруто износ дивиденди, односно удела у добити одређен за расподелу.

Према томе, уколико нерезидентни обвезник, у конкретном случају правно лице из Уједињених Арапских Емирата (са којима Србија и Црна Гора нема закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања) оствари приход по основу удела у добити од резидентног правног лица, на тако остварен приход обрачунава се и плаћа порез по одбитку у складу с чланом 40. Закона.

2. Случај када се у истој години испуне услови за коришћење пореског кредита и по основу члана 48. и по основу члана 49. Закона о порезу на добит предузећа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00139/2006-04 од 17.5.2006. год.)

У складу с чланом 48. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон) обвезнику који изврши улагање у основно средство у сопственој регистрованој делатности признаје се право на порески кредит у висини од 20% (40% за мала предузећа) улагања извршеног у тој години, с тим што не може бити већи од 50% (70% за мала предузећа) обрачунавог пореза у години у којој је извршено улагање.

Одредбом члана 49. Закона прописано је да се обвезнику који на неодређено време запосли нове раднике обрачунати порез на добит умањује у пореском периоду за износ једнак износу који чини 100% бруто зарада, односно плата, исплаћених тим запосленима, увећаних за припадајуће јавне приходе плаћене на терет послодавца.

У случају када у истој години испуни услове за коришћење пореског кредита и по члану 48. и по члану 49. Закона, обвезник има право да прво користи порески кредит по члану 49. Закона

који се не може пренети у наредну годину, а потом, ако је преостао износ обрачунатог пореза за који није искоришћен овај порески кредит, и порески кредит по члану 48. Закона. При томе, ограничење коришћења пореског кредита за улагања у основна средства, у конкретном случају за мало предузеће, односи се, у складу са Законом, на износ до 70% укупно обрачунатог пореза, а не на преостали износ од укупно обрачунатог пореза (после умањења по основу пореског кредита за новозапослене раднике).

3. Порески третман прихода од дивиденди које оствари правно лице – резидент Словачке Републике од правног лица – резидента Републике Србије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00057/2006-04 од 11.5.2006. год.)

Одредбом члана 40. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника, између осталог, по основу дивиденди, обрачунава и плаћа порез по одбитку по стоци од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Уколико правно лице – резидент Словачке Републике оствари приход од дивиденди од правног лица – резидента Републике, обрачунава се и плаћа порез по одбитку у складу са Уговором између СРЈ и Словачке Републике о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и имовину („Сл. лист СРЈ – Међународни уговори“, бр. 4/01, у даљем тексту: Уговор), јер се ради о ратификованом међународном споразуму који има првенство у односу на пореске законе и прописе Републике Србије, у складу с чланом 16. Уставне повеље државне заједнице Србија и Црна Гора („Сл. лист СЦГ“, бр. 1/03 и 26/05), према коме ратификовани међународни уговори и општеприхваћена правила међуна-

родног права имају примат над домаћим правом. Сходно томе, Уговор, односно стопа из Уговора примењује се без посебног одобрења надлежног пореског органа.

Обвезник пореза по одбитку је нерезидентни обвезник коме се приход од дивиденди умањује за износ пореза који се обрачунава применом пореске стопе из Уговора, на основуцу коју чини бруто износ дивиденде, с тим што постоји обавеза нерезидента да исплатиоцу прихода докаже да је стварни власник прихода који су предмет опорезивања, као и статус резидента државе са којом је закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања (члан 40а Закона).

Исплатилац прихода – дивиденде (а не банка која врши трансфер средстава), као порески плаћац, обрачунава, обуставља и уплаћује порез и надлежној организационој јединици Пореске управе подноси Образац ПДПО – Пореску пријаву о обрачунатом и плаћеном порезу на добит по одбитку на приходе које остварују нерезидентни обвезници–правна лица, у складу са Законом и Правилником о обрасцу збирне пореске пријаве о обрачунатом порезу на добит по одбитку на приходе које остварују нерезидентни обвезници („Сл. гласник РС“, бр. 116/04).

Нерезидентни обвезник, односно његов порески пуномоћник подноси захтев (са приложеном документацијом и одговарајућим доказима о плаћеном порезу) поменутој надлежној организационој јединици Пореске управе за издавање потврде о плаћеном порезу и добијену потврду о измиреним пореским обавезама нерезидентног обвезника прилаже банци, како би банка могла да изврши трансфер средстава на рачун нерезидентног обвезника у иностранству, у складу с чланом 25. Закона о девизном пословању („Сл. лист СРЈ“, бр. 23/02 и 34/02; „Сл. гласник РС“, бр. 101/05).

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Порез на пренос права својине на непокретности као добитку у игри на срећу учеснику у тој игри

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-02967/2005-04 од 31.5.2006. год.)

Одредбом члана 23. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да се код преноса уз накнаду стварних права на непокретности из члана 2. тач. 1) до 5) овог Закона плаћа порез на пренос апсолутних права.

Према одредби члана 2. став 1. Закона о играма на срећу („Сл. гласник РС“, бр. 84/04 и 85/05) играма на срећу, у смислу овог закона, сматрају се игре у којима се учесницима, уз непосредну наплату или наплату посредним путем (преко обрачуна додатних телефонских импулса и сл.) пружа могућност да остваре добитак у новцу, стварима, услугама или правима, при чему крајњи исход игре не зависи само од знања или вештине учесника у игри, него и од случаја или неког неизвесног догађаја.

Одредбом члана 34. Закона о играма на срећу прописано је да се из средстава остварених приређивањем класичних игара на срећу:

1. исплаћују добици учесницима у игри, у складу с одговарајућим правилима за сваку игру, а најмање 50% од укупне вредности емисије срећки, односно примљених уплата за учествовање у игри;

2. плаћа накнада за приређивање класичних игара на срећу, чији приход служи за финансирање буџета Републике и намена из члана 5. став 2. Закона;

3. приређивач остварује приход.

С тим у вези, пренос права својине на непокретности као добитка у игри на срећу са становишта преносиоца права није добротини акт, већ акт заснован на правилима игре у којој поједини учесници остварују добитак, а приређивач приход.

Према томе, када приређивач игре на срећу право својине на непокретности – стану (који је стекао на основу уговора о купопродаји којим је обвезник пореза на додату вредност извршио први пренос права располагања конкретне непокретности као новоизграђене и на тај први пренос платио порез на додату вредност) пренесе као добитак учеснику у игри на срећу, плаћа се порез на пренос апсолутних права.

Обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона о порезима на имовину (члан 25. став 1. Закона).

Имајући у виду да се правна природа уговора, па и уговора којим се преноси право својине на стану као добитку у игри на срећу, не опредељује по називу који су уговорне стране уговору дале, већ према правима и обавезама који се тим уговором заснивају, са пореског становишта правну природу овог правног посла порески орган ће определити према његовој економској суштини, независно од тога да ли је тај правни посао сачињен као именован или не.

2. Порески третман наслеђа куће и земљишних поседа које на основу тестаментa наслеђују ћерка и зет оставиоца

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00149/2006-04 од 11.5.2006. год.)

Одредбом члана 14. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да се порез на наслеђе и поклон плаћа на права на непокретности из члана 2.

став 1. тач. 1) до 5) Закона (право својине; право плодуюживања; право употребе и право становања; право временског коришћења – тајм-шеринг; право закупа стана или стамбене зграде у складу са законом којим је уређено становање за период дужи од једне године или на неодређено време), које наследници, односно поклонопримци наслеђују, односно приме на поклон.

С тим у вези, када наследници на основу завештања – тестаментна наслеђују право својине на кући и „осталим земљишним поседима“, порез на наслеђе се плаћа, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Одредбом члана 21. став 1. тачка 1) Закона прописано је да порез на наслеђе и поклон не плаћа наследник првог наследног реда, брачни друг и родитељ оставиоца, односно поклонопримац првог наследног реда и брачни друг поклонодавца.

Према одредби члана 9. став 1. Закона о наслеђивању „Сл. гласник РС“, бр. 46/95 и 101/03), први наследни ред чине оставиочеви потомци и његов брачни друг.

Дакле, ћерка оставиоца као наследника првог наследног реда ослобођена је обавезе плаћања пореза на наслеђе, независно од тога да ли је основ позивања на наслеђе закон или завештање (тестамент).

Међутим, када на основу завештања – тестаментна зет оставиоца наслеђује право својине на непокретности – кући, порез на наслеђе и поклон се плаћа.

Према одредби члана 19. став 2. Закона, обвезници који се у односу на оставиоца, односно поклонодавца налазе у трећем и даљем наследном реду, односно обвезници који са оставиоцем, односно поклонодавцем нису у сродству, порез на наслеђе и поклон плаћају по стопи од 5%.

Дакле, зет оставиоца као обвезник пореза на наслеђе и поклон порез плаћа по стопи од 5% на основицу коју чини тржишна вредност наслеђене имовине – у конкретном случају куће, умањена за износ дугова, трошкова и других терета које је дужан да исплати или на други начин измири из наслеђене имовине, на дан настанка пореске обавезе (члан 16. став 1. Закона).

Чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе у сваком конкретном случају утврђује надлежни порески орган.

3. Порески третман изузимања грађевинског земљишта у државној својини из поседа корисника тог земљишта од стране општине

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-02935/2005-04 од 4.5.2006. год.)

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1) и 5) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 135/04) порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду стварних права на непокретности из члана 2. став 1. тач. 1) до 5) Закона, односно права коришћења градског односно јавног или осталог грађевинског земљишта независно од његове површине.

Одредбом члана 24. тачка 1) Закона прописано је да се преносом уз накнаду, у смислу члана 23. Закона, сматра и стицање права својине и других права из члана 23. овог закона на основу правоснажне судске одлуке или другог акта државног органа.

Према одредби члана 69. ст. 2. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 47/03), јавно грађевинско земљиште, у смислу овог закона, јесте и земљиште које је планом, донетим у складу с овим законом, намењено за изградњу јавних објеката од општег интереса и за јавне површине и које је у државној својини.

Одредбом члана 70. став 3. Закона о планирању и изградњи прописано је да је пре одређивања јавног грађевинског земљишта из члана 69. став 1. овог закона општина обавезна да донесе акт о изузимању земљишта из поседа корисника тог земљишта, а накнада се исплаћује по одредбама закона којим се уређује експропријација.

Дакле, на изузимање грађевинског земљишта у државној својини из поседа корисника тог земљишта уз накнаду, по основу управног акта општине, за сврху изградње јавних објеката од општег интереса, којим имаоцу права коришћења престаје то право и преноси га кориснику, порез на пренос апсолутних права се плаћа.

У складу с чланом 25. став 5. Закона, обвезник пореза на пренос апсолутних права по наведеном основу је лице на које се преноси апсолутно право.

ТАКСЕ

1. Да ли је Институт за нуклеарне науке „Винча“ – Спољнотрговински промет у обавези да плаћа републичке административне таксе у случају када промет врши у име и за потребе трећег лица, а не за обављање своје делатности?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00034/2006-04 од 1.6. 2006. год.)

1. Одредбом члана 2. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03, 53/04, 42/05, 61/05 и 101/05) прописано је да се за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код институција, државних органа и организација, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе у вршењу поверених послова и организација које врше јавна овлашћења, плаћају таксе по одредбама тог закона у износима прописаним Тарифом републичких административних такси, која је саставни део тог закона.

Дакле, и за подношење захтева, издавање решења, одобрења ... и друге списе и радње за које је Тарифом прописана такса, које је у надлежности Министарства науке и заштите животне средине, плаћају се републичке административне таксе, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Према одредби члана 18. тачка 4) Закона, ослобођене су плаћања републичке административне таксе установе осно-

ване од стране Републике, аутономне покрајине и локалне самоуправе.

С тим у вези, уколико Институт за нуклеарне науке „Винча“ има карактер установе основане од стране Републике Србије, ослобођен је обавезе плаћања републичких административних такси када захтев за издавање одобрења за вршење промета преко државне границе подноси у своје име и за свој рачун.

Такође, уколико Институт „Винча“ подноси захтев за издавање одобрења за вршење промета преко државне границе у име и за рачун органа, организације, установе или другог лица из члана 18. Закона, републичка административна такса се не плаћа.

Међутим, када Институт „Винча“ у име и за потребе трећих лица (која нису побројана у члану 18. Закона) подноси наведени захтев, сматрамо да се републичка административна такса плаћа.

Таксени обвезник право на прописано таксено ослобођење остварује подношењем доказа (о испуњености услова за ослобођење) органу који таксу наплаћује.

2. Такса за решење, односно одобрење плаћа се сваки пут када орган из члана 2. Закона доноси решење, односно одобрење, осим када је Законом прописано право на таксено ослобођење.

2. Наплата републичких административних такси у другостепеном поступку у случају када Регистратор Агенције за привредне регистре, који води Регистар заложног права на покретним стварима и правима (као првостепени орган), уручује другостепено решење министра привреде странци која није измирила прописану таксену обавезу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00033/2006-04 од 22.5.2006. год.)

1. Према одредби члана 2. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03, 53/04, 42/05,

61/05 и 101/05, у даљем тексту: Закон), за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код институција, државних органа и организација, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе у вршењу поверених послова и организација које врше јавна овлашћења, плаћају таксе по одредбама тог закона у износи-ма прописаним Тарифом републичких административних такси, која је саставни део тог закона.

Одредбом члана 3. став 1. Закона прописано је да је обвезник таксе подносилац захтева, односно поднеска којим се поступак покрене, односно врши радња прописана Тарифом.

Ако Тарифом није друкчије прописано, таксена обвеза настаје:

– за поднеске – у тренутку када се предају, а за захтеве дате на записник – када се записник састави;

– за решења, дозволе и друге исправе – у тренутку подношења захтева за њихово издавање;

– за управне радње – у тренутку подношења захтева за извршење тих радњи (члан 5. Закона).

Тарифним бројем 2. Тарифе републичких административних такси прописано је да се за жалбу против решења које доноси орган из члана 2. Закона, ако овим законом није друкчије прописано, плаћа такса у износу од 150 динара.

Тарифним бројем 3. Тарифе прописано је да се за решења која доносе органи из члана 2. Закона, ако Законом није друкчије прописано, плаћа републичка административна такса у износу од 290 динара.

За опомену којом се обвезник позива да плати таксу плаћа се такса у износу од 150 динара (Тарифни број 146. Тарифе).

Дакле, за жалбу у надлежности Министарства привреде, за решење донето по жалби и евентуално за опомену за плаћање таксе (за случај да такса није плаћена у тренутку настанка таксене обавезе, па је обвезнику достављена опомена) плаћају се републичке административне таксе, а таксени обвезник је лице које је

уложило жалбу. Таксена обавеза је настала у тренутку подношења жалбе.

2. Одредбом члана 14. ст. 1. до 3. Закона, прописано је:

„Ако обвезник који је дужан да плати таксу непосредно поднесе нетаксиран или недовољно таксиран захтев или поднесак, одговорно лице органа надлежног за пријем захтева или поднесак затражиће од обвезника да плати прописану таксу у року од десет дана од дана подношења захтева или поднеска и упозорити га на последице неплаћања таксе, о чему се на поднетом захтеву, односно поднеску сачињава забелешка.

Ако нетаксиран или недовољно таксиран захтев или поднесак, односно други спис стигне поштом, одговорно лице органа надлежног за одлучивање о захтеву, односно поднеску позваће обвезника писменом опоменом да у року од десет дана од дана пријема опомене плати прописану таксу и таксу за опомену и упозорити га на последице неплаћања таксе.

Ако обвезник уплати таксу у року из ст. 1. и 2. овог члана, сматра се да је захтев, односно поднесак од почетка уредно таксиран.“

Одредбом члана 223. Закона о општем управном поступку („Сл. лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01) прописано је да се жалба непосредно предаје или шаље поштом органу који је донео првостепено решење. Ако је жалба предата или послата непосредно другостепеном органу, он је одмах шаље првостепеном органу. Жалба предата или послата непосредно другостепеном органу у погледу рока сматра се као да је предата првостепеном органу.

Према томе, ако обвезник који је дужан да плати таксу непосредно поднесе нетаксирану или недовољно таксирану жалбу, или ако нетаксирана или недовољно таксирана жалба стигне поштом, по нашем мишљењу, одговорно лице органа који је донео првостепено решење надлежан је да затражи од обвезника да

плати прописану таксу у року од десет дана од дана подношења жалбе и упозори га на последице неплаћања таксе, о чему се на поднетој жалби сачињава забелешка.

3. Према одредби члана 14. став 4. Закона, ако обвезник не уплати таксу у року из члана 14. ст. 1. и 2. Закона, наплата таксе и опомене врши се пре уручења затраженог решења или друге исправе, односно пре саопштења обвезнику да је радња извршена.

Према члану 238. Закона о општем управном поступку, орган који је донео другостепено решење шаље, по правилу, своје решење, са списима предмета, првостепеном органу, који је дужан да га достави странкама у року од осам дана од дана пријема списка.

С тим у вези, када таксени обвезник није платио таксу за жалбу на првостепено решење и таксу за другостепено решење, а другостепени орган који је одлучивао по жалби достави Регистратору Агенције за привредне регистре, као првостепеном органу, списе предмета и другостепено решење ради уручивања, Регистратор Агенције дужан је да, пре уручења решења, позове таксеног обвезника да у року од десет дана од дана пријема опомене плати прописане таксе за жалбу и за другостепено решење, као и таксу за опомену и упозорити га на последице неплаћања таксе.

Под саопштењем обвезника да је радња извршена, у смислу одредбе члана 14. став 4. Закона, по нашем мишљењу, сматра се и „стављање“ клаузуле правоснажности, односно извршности на другостепено решење у вези са чијим доношењем обвезник није платио прописане републичке административне таксе.

4. У погледу повраћаја, камате, принудне наплате, застарелости и осталог што није посебно прописано овим законом, сходно се примењују прописи којима се уређује порески поступак и пореска администрација (члан 17. Закона).

Уколико обвезник плаћања таксе ни после опомене не уплати прописане таксе, одговорно лице у првостепеном органу има обавезу да о томе обавести Пореску управу ради отпочињања поступка принудне наплате.

Напомињемо да је чланом 31. тачка 5) Закона забрањена новчана казна за прекршај одговорног лица у органу из члана 2. Закона ако не обавести обвезника да је за поднети захтев, односно поднесак, дужан да плати таксу прописану Тарифом за списе и радње у одређеној управној радњи, односно управним стварима или таксу не наплати, односно ако не обавести Пореску управу ради отпочињања поступка принудне наплате.

ЦАРИНЕ

1. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз предмета домаћинства по повратку са рада у иностранству

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00203/2006-17 од 27.6.2006. год.)

Чланом 192. став 1. тачка 3а Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05) прописано је да су ослобођени од плаћања увозних дажбина домаћи држављани – чланови посада домаћих бродова и домаћи држављани који су по ма ком основу били на раду у иностранству непрекидно најмање две године – на предмете домаћинства, осим на моторна возила.

Сагласно члану 248а Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03 ... 5/06) наведена лица ослобођена су од плаћања увозних дажбина на предмете домаћинства која увозе из иностранства у року од једне године од дана повратка са рада у иностранству, до укупне динарске противвредности од 5.000 евра. Корисник царинске повластице, уз писмени захтев за ослобађање од плаћања увозних дажбина, подноси царинском органу:

– потврду да је на раду у иностранству провео непрекидно најмање две године.

Потврду може издати дипломатско или конзуларно представништво наше земље у иностранству, а уколико корисник

повластице не поседује наведену потврду, време проведено на раду у иностранству доказује на други одговарајући начин (одговарајућом исправом стране службе за социјално осигурање или страног послодавца и сл.).

Такође, корисник царинске повластице подноси царинском органу списак предмета домаћинства у два примерка са назначењем врсте и количине предмета које оверава царински орган, од којих један прилаже уз ЈЦИ, а други враћа кориснику.

На основу изнетог, право на ослобађање од плаћања увозних дажбина на увоз предмета домаћинства по основу рада у иностранству може се остварити на надлежној царинарници уколико су испуњени прописани услови и уз подношење одговарајуће документације.

2. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз радне машине из средстава делимично примљених по основу донације

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00206/2006-17 од 26.6.2006. год.)

Сагласно одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/2001, 61/2001 и 36/2002), прималац донације може бити ослобођен од плаћања увозних дажбина на увоз робе под условом да је иста у целости купљена из средстава обезбеђених по основу донације.

3. Могућност да ауто спортски клуб буде ослобођен од плаћања увозних дажбина на моторно возило примљено на основу донације

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-180/2006-17 од 14.6.2006. год.)

Одредбама члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/2001, 61/2001 и 36/2002) прописано је

да донације и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

С обзиром да се предметно моторно возило, према Закону о Царинској тарифи („Сл. гласник РС“, бр. 62/05) сврстава у путничка моторна возила, исто не може бити предмет донације у смислу Закона о донацијама и хуманитарној помоћи.

Мишљење Министарства финансија је да не постоји правни основ за ослобођење од плаћања увозних дажбина на увоз предметног моторног возила.

4. Могућност да се ратни војни инвалид са 80% инвалидности ослободи од плаћања увозних дажбина на увоз путничког аутомобила који је примљен као донација

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00185/2006-17 од 12.6.2006. год.)

Одредбама члана 192. тачка 11а) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05) предвиђено је ослобођење од плаћања увозних дажбина на путничке аутомобиле које унесу или приме из иностранства за личну употребу особе са инвалидитетом са телесним оштећењем од најмање 70%, војни инвалиди од прве до пете групе, цивилни инвалиди рата од прве до пете групе, слепа лица, лица оболела од дистрофије или сродних мишићних и неуромишићних обољења, од парализације и квадриплегије, церебралне и дечије парализе и од мултиплекс склерозе, родитељи вишеструко ометене деце која су у отвореној заштити, односно о којима родитељи непосредно брину.

Ради коришћења повластице из наведеног члана, сагласно одредбама Уредбе о царински дозвољеном поступању са царин-

ском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03, 5/06, 71/05 и 47/06), потребно је да корисник наведене повластице поднесе царинском органу потврду коју издаје Министарство рада, запошљавања и социјалне политике о признавању својства ратног војног инвалида од прве до пете групе.

Напомињемо да је Уредбом о увозу моторних возила („Сл. гласник РС“, бр. 106/05) прописано да возило може да се увезе ако је произведено у складу с условима прописаним нормом „Еуро 3“, за чије спровођење је надлежно Министарство за економске односе са иностранством.

5. Да ли страном лице са седиштем у иностранству може да буде корисник царинског складишта?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-1209/2006-17 од 12.6.2006. год.)

Царинско складиште је место где се роба може сместити у складу с прописаним условима које одобри царински орган и које је под царинским надзором. Поступак царинског складиштења може се одобрити за смештај у царинско складиште, између осталог, и стране робе, која у том случају не подлеже плаћању увозних дажбина и мерама комерцијалне политике (члан 126. Царинског закона – „Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05).

Такође, одредбама члана 127. Закона, између осталог, прописано је да је корисник складишта лице које је према декларацији обавезно да стави робу у поступак царинског складиштења или лице на које су права и обавезе тог лица пренете.

Имајући у виду наведено, као и одредбе члана 5. Царинског закона, мишљења смо да страном лице са седиштем у иностранству може, у смислу одредаба Царинског закона, да буде корисник

царинског складишта под условом да, у конкретном случају, овлашћени шпедитер (односно лице са седиштем или пребивалиштем у Србији) поднесе царинску декларацију ради спровођења царинског поступка.

6. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз моторног возила за лице које је у иностранству стекло статус инвалида

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00158/2006-17 од 5.6.2006. год.)

Одредбама члана 192. тачка 11а) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05) предвиђено је ослобођење од плаћања увозних дажбина на путничке аутомобиле које унесу или приме из иностранства за личну употребу особе са инвалидитетом са телесним оштећењем од најмање 70%, војни инвалиди од прве до пете групе, цивилни инвалиди рата од прве до пете групе, слепа лица, лица оболела од дистрофије или сродних мишићних и неуромишићних обољења, од параспелегије и квадрипелегије, церебралне и дечије парализе и од мултиплекс склерозе, родитељи вишеструко ометене деце која су у отвореној заштити, односно о којима родитељи непосредно брину.

Ради коришћења повластице из наведеног члана, корисник повластице, сагласно одредбама Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03, 5/06, 71/05 и 47/06), царинском органу подноси потврду Министарства рада, запошљавања и социјалне политике:

1) о степену телесног оштећења – за осигуранике са телесним оштећењем од најмање 70%, слепа лица, лица оболела од дистрофије и сродних мишићних и неуромишићних обољења, од параспелегије и квадрипелегије, од церебралне и дечије парализе, као и од мултиплекс склерозе;

2) о степену телесног оштећења – за лица са оштећењем од најмање 70%, слепа лица, лица оболела од дистрофије и сродних мишићних и неуромишићних обољења, од параплегије и квадриплегије, од церебралне и дечије парализе;

3) о признавању својства ратног војног инвалида, односно цивилног инвалида рата (војни инвалиди од прве до пете групе и цивилни инвалиди рата од прве до пете групе);

4) да се ради о вишеструко ометеном детету које је у отвореној заштити, односно о којем родитељи непосредно брину.

Сходно наведеном, лице које је у иностранству стекло статус инвалида може остварити наведено право према предвиђеном поступку, под условом да му претходно надлежни орган, Фонд ПИО, у Републици Србији потврди својим актом да исправа о инвалидности, издата од иностраног надлежног органа, одговара потврди из Уредбе.

Напомињемо да је Уредбом о увозу моторних возила („Сл. гласник РС“, бр. 106/05) прописано да возило може да се увезе ако је произведено у складу с условима прописаним нормом „Еуро 3“, за чије спровођење је надлежно Министарство за економске односе са иностранством.

7. Да ли се плаћају увозне дажбине на увоз путничког аутомобила марке Ford Focus, тип 1,4, који би био набављен из средстава Европске уније и поклоњен граду Новом Саду?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-135/2006-17 од 2.6.2006. год.)

Одредбом члана 21. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05) прописано је да се одредбе овог закона не

примењују на плаћање увозних дажбина за робу која се увози, као ни на спровођење царинског поступка, ако је то другачије уређено међународним уговором.

Такође, чланом 5. став 1. алинеја 4. Закона о ратификацији Оквирног споразума између СРЈ и Европске уније („Сл. лист СЦГ“ – Међународни уговори, бр. 2/2003) наша држава се обавезала да ће целокупан увоз који се врши у складу с програмима помоћи Заједнице бити ослобођен царина, увозних дажбина или других фискалних оптерећења и такса.

Сходно наведеном, роба која се увози, а обезбеђена је из средстава Европске уније, ослобођена је увозних дажбина.

Надлежна царинарница ће донети решење о ослобађању од плаћања увозних дажбина на наведени аутомобил уколико надлежни орган града Новог Сада поднесе захтев за ослобађање од плаћања увозних дажбина и одговарајући документ из којег се види да је аутомобил финансиран из средстава ЕУ.

8. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на возило специјалне намене које је донација француског синдиката месној заједници

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-171/2006-17 од 2.6.2006. год.)

Чланом 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01 и 36/02) прописано је да државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације (у даљем тексту:

прималац донације и помоћи) могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Прималац донације и помоћи не може бити политичка странка.

Чланом 5. став 1. истог закона прописано је да је прималац донације и помоћи ослобођен од плаћања царине, других увозних дажбина и такси које се плаћају приликом увоза робе која је предмет донације и хуманитарне помоћи у смислу овог закона.

Ради коришћења повластице из члана 5. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прималац донације и хуманитарне помоћи, уз захтев за ослобођење, подноси царинарници:

1) изјаву донатора, односно даваоца хуманитарне помоћи из које се види да се роба шаље бесплатно, односно други доказ да се роба плаћа из средстава прикупљених по основу донације и помоћи или из средстава остварених реализацијом хартија од вредности и по основу коришћења уступљених права;

2) изјаву да ће роба бити употребљена за заштиту животне средине.

Имајући у виду изнето, потребно је, у конкретном случају, са захтевом и потребном документацијом обратити се надлежном царинском органу.

9. Продужење рока за посао посредовања у спољнотрговинском промету (реекспортну дораду)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00166/2006-17 од 26.5.2006. год.)

Роба која је предмет спољнотрговинског посла посредовања ставља се у царински поступак активног оплемењивања и

том приликом царински орган одређује рок у коме се добијени производи морају извести или се морају поново извести, односно у коме се мора захтевати други царински дозвољен поступак или употреба, с тим што царински орган може, у складу с одредбом члана 142. став 4. Царинског закона, продужити овај рок најдуже до 12 месеци.

На основу одредаба става 3. члана 77. Закона о спољнотрговинском пословању („Сл. гласник РС“, бр. 101/05), права из појединачних аката стечена на основу Закона о спољнотрговинском пословању која нису у целини искоришћена до дана почетка примене овог закона могу се искористити у роковима утврђеним тим појединачним актима.

Такође, сходно одредбама Закона о спољнотрговинском пословању и одредбама Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05), Министарство финансија нема овлашћење да продужи рок завршетка посла наведеног у решењу.

Ово министарство је мишљења да уколико је истекао прописан рок у коме се добијени производи морају извести или се морају поново извести, односно у коме се мора захтевати други царински дозвољен поступак или употреба, царински орган неће спречити извоз производа добијених у поступку активног оплемењивања и након прописаног рока.

Такође, из аспекта девизно-документарне контроле пословања привредних субјеката, према ставу овог министарства, изнетом у акту 011-00-101/2006-17 од 23.2.2006. године, нема потребе за свођењем решења односно оверавањем обрачуна о извршењу посла посредовања, те иста нема потребе достављати овом министарству.

10. Да ли Удружење новинара Србије може да буде ослобођено од плаћања увозних дажбина и ПДВ на увоз опреме – конференцијског система?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00101/2006-17 од 18.5.2006. год.)

1. На основу члана 193. став 1. тачка 4) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05) прописано је да су ослобођена од плаћања увозних дажбина лица, осим физичких, која се баве образовном, културном спортском, рекреативном, хуманитарном, верском делатношћу, техничком културом, уметношћу, делатностима заштите природе и културних добара и контролом заштите животне средине – на робу која се не производи у земљи, а служи непосредно за обављање тих делатности, осим алкохола и алкохолних пића, дуванских производа и путничких моторних возила.

Имајући у виду наведену одредбу, Министарство финансија је мишљења да се увоз наведене опреме не би могао извршити без плаћања увозних дажбина, с обзиром да делатност Удружења новинара није ни једна од наведених.

2. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу с наведеним одредбама Закона, на увоз опреме – конференцијског система, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%, с обзиром да за увоз ових добара одредбом члана 26. Закона није прописано пореско ослобођење.

11. Царински поступак за робу која је била привремено увезена пре дана почетка примене Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-28/2006-17 од 16.5.2006. год.)

Царински поступци који су започети пре дана почетка примене овог закона биће окончани у складу с прописима који су важили до дана почетка примене овог закона, а што је прописано одредбама члана 400. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05). Такође, одредбама члана 402. овог закона прописано је да за робу која је била привремено увезена пре дана почетка примене овог закона и за коју постоји обавеза плаћања увозних дажбина у складу с прописима који су важили до дана почетка примене овог закона, увозне дажбине ће се обрачунати и платити према тим прописима.

Сходно наведеном, а узимајући у обзир чињеницу да је БК „Телеком“ закуп опреме продужио закључењем новог уговора о закупу исте опреме са истим инопартнером, 1.6.2005. године, као и

да је већ једном плаћена царина на наведену опрему по уговору о закупу из 2000. године, односно у време важења Царинског закона („Сл. лист СРЈ“, бр. 45/92 ... 7/2003), став Министарства финансија је да се, у конкретном случају, могу применити одредбе чл. 400. и 402. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05), јер се ради о започетом царинском поступку по раније важећем закону.

Имајући у виду изнето, не постоји обавеза измирења увозних дажбина на опрему по новом уговору јер су оне у целости измирене по ранијем уговору о закупу опреме.

На увоз предметне опреме порез на додату вредност се наплаћује у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05).

Ф И С К А Л Н Е К А С Е

1. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом промета добара (носача звука), односно једнодневне премијерне продаје новог албума Светлане Ражнатовић, на концерту који ће се одржати 17.6.2006. године, на простору предвиђеном за одржавање концерта, без регистрованог малопродајног објекта

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00696/2006-04 од 7.6.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуна потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на која се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04), одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, с обзиром да се продаја добара физичким лицима третира као малопродаја и као таква није изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе наведеним чланом Закона, као ни наведеном уредбом, промет који привредни субјект оствари продајом добара (носачи звука) дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли је плаћање извршено готовински или безготовински (вирманском уплатом) на рачун привредног субјекта који врши промет поменутих добара.

При томе, напомињемо да промет који оствари привредни субјект продајом добара правним лицима и предузетницима није дужан да евидентира преко фискалне касе.

Такође, предмет је прослеђен Министарству трговине, туризма и услуга као надлежном министарству по питању промета добара физичким лицима директно без регистрованог малопродајног објекта.

2. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења споредних услуга, као што су услуге едукације, издавања публикација, часописа и књига и пласмана информација и публикација у земљи и иностранству у вези с основном делатношћу, у оквиру регистроване делатности 67110 (Управљање финансијским тржиштем), при чему се поменуте услуге пружају физичким лицима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00166/2006-04 од 19.5.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. ст. 1. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одго-

варајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на која се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, с обзиром да регистрована делатност 67110 (Управљање финансијским тржиштем) спада у групу делатности 671 (Помоћне активности у финансијском посредовању) и као таква је изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе наведеном Уредбом, промет који привредни субјект оствари у оквиру регистроване групе делатности 671, није дужан да евидентира преко фискалне касе.

При томе, напомињемо да у случају када привредни субјект регистрован за обављање делатности 67110 (Управљање финансијским тржиштем) у оквиру основне делатности врши и споредне услуге, као што су услуге едукације, издавања публикација, часописа и књига и пласмана информација и публикација у земљи и иностранству у вези с основном делатношћу, при чему се поменуте услуге пружају физичким лицима, не постоји обавеза евидентирања овог промета преко фискалне касе, с обзиром да је

основна делатност изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе поменутом Уредбом.

3. Обавеза тестирања и сертификације апликативног софтвера који служи за комуникацију персоналног рачунара и фискалних регистар каса, као и који је државни орган надлежан за сертификацију софтверско-апликативног програма?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 030-03-00007/2006-04 од 19.5.2006. год.)

У складу с одредбом члана 6. ст. 3, 6, 7, и 8. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да обвезник може фискалну касу повезати с рачунаром са софтверском апликацијом за коју је издат сертификат за њено стављање у промет, а која омогућава задавање команди фискалној каси преко њеног дефинисаног интерфејса. Софтверска апликација мора да онемогући да се: штампају подаци из фискалних докумената на нефискалним документима, штампају подаци из фискалних докумената на нефискалним штампачима и на нефискализованим фискалним касама и обезбеди штампање сваког сторнирања евидентираног промета на фискалном исечку и на контролној траци фискалне касе. Доказ о испуњености услова прописаних овим законом за софтверску апликацију представља сертификат издат од органа надлежног за мере и драгоцене метале, након вредновања резултата свих испитивања. Надлежни орган за мере и драгоцене метале објављује у „Сл. гласнику РС“ списак произвођача са називима софтверских апликација за које је издат сертификат.

Према томе, наведеним чланом 6. Закона прописана је обавеза тестирања и сертификације апликативног софтвера који служи за комуникацију персоналног рачунара и фискалних регистар каса. Сертификат издаје орган надлежан за мере и драгоцене метале, односно Завод за мере и драгоцене метале Републике

Србије, након вредновања резултата свих испитивања апликативног софтвера који служи за комуникацију персоналног рачунара и фискалних регистар каса.

4. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом уличне продаје сладоледа

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 06-00-00153/2005-04 од 17.5.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуна потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на која се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр.

100/04 и 106/04), одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу с поменутом Уредбом, лица која обављају делатност из подгрупе 52630 (остала трговина на мало изван продавница Ђ продаја преко аутомата, продаја преко путујућих продаваца – улична продаја сладоледа, лозова, кокица и штампе – колпортери) немају обавезу евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, с обзиром да је улична продаја сладоледа наведена у оквиру подгрупе 52630 – Остала трговина на мало изван продавница и да је, као таква, изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе наведеним чланом Закона, као и наведеном Уредбом, промет који привредни субјект оствари продајом поменутих добара (улична продаја сладоледа) није дужан да евидентира преко фискалне касе.

5. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања услуга из области неге лепоте запосленима у привредном субјекту, при чему накнаду за пружене услуге физичким лицима (запосленима) сноси правно лице

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00613/2006-04 од 17.5.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно пре-

дузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на која се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04), одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Означавање начина плаћања добара и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: „чек“, ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се: „готовина“, односно ако се плаћање врши платном картицом, као средство плаћања означава се: „картица“.

Сагласно одредби члана 12. ст. 1. и 5. Закона, фискални исечак је фискални документ у коме се евидентира сваки појединачно остварени промет добара на мало, односно услуга физичким лицима које купац добара, односно корисник услуга плаћа готови-

ном, чеком или картицом. Ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, обвезник је дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу којег је евидентиран промет у фискалној каси.

Према томе, с обзиром да пружање услуга неге лепоте физичким лицима није изузето од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе наведеним чланом Закона, као ни наведеном уредбом, промет који привредни субјект оствари у случају пружања услуга у оквиру регистроване делатности (као што је услуга неге лепоте) физичким лицима, дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли накнаду за пружене услуге физичком лицу сноси физичко лице, односно правно лице или предузетник и независно од начина плаћања (готовински преко благајне или вирманском уплатом на рачун пружаоца услуга).

При томе, напомињемо да у случају када привредни субјект пружа поменути услуге физичким лицима, а накнаду за пружање услуге сноси правно лице, односно предузетник, сагласно наведеним члановима Закона, привредни субјект је дужан да у моменту извршене услуге физичком лицу изда фискални исечак, а у бази података фискалне касе као средство плаћања означи „чек“. То значи да привредни субјект не може евидентирати промет у моменту наплате, односно у моменту издавања фактуре, збирно за све пружене услуге физичким лицима које пружа у току једног месеца, већ је дужан да евидентира сваки појединачно остварен промет у моменту пружања поменутих услуга физичким лицима.

Такође, у конкретном случају, привредни субјект је дужан да изда фактуру за безготовинско плаћање привредном субјекту који сноси накнаду за пружене услуге физичким лицима, односно запосленим радницима, при чему у фактуру уноси редни број фискалног исечка на основу којег је евидентиран сваки појединачно остварен промет у фискалној каси.

6. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења услуге увођења инсталације за грејање са уградњом материјала физичким лицима, као и услуге монтаже индивидуалног антенског система за кућне потребе физичких лица у оквиру регистроване делатности 45330 (Постављање цевних инсталација) и 45310 (Постављање електричних инсталација и опреме) која се обавља код корисника (теренски рад)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00154/2006-04 од 12.5.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуна потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на која се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр.

100/04 и 106/04), одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Одредбом члана 6. став 1. Закона о фискалним касама прописано је да фискална каса мора да има терминал за даљинско читавање свих формираних дневних извештаја из фискалне касе (у даљем тексту: терминал за даљинско читавање) за задати период, осим фискалне касе преко које се врши евидентирање промета на пијачним тезгама и фискалне касе преко које се врши евидентирање промета у оквиру обављања делатности која захтева честу промену места продаје добара, односно пружања услуга.

Под честом променом делатности подразумевају се делатности одређене Правилником о одређивању делатности за чије обављање није потребан посебан простор („Сл. гласник РС“, бр. 9/96), само у случају када лица немају посебан простор у коме обављају поменуте делатности, већ делатност обављају искључиво код корисника.

Према томе, с обзиром да делатности 45330 (Постављање цевних инсталација) и 45310 (Постављање електричних инсталација и опреме) нису изузете од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе у складу са Законом, као и наведеном уредбом, промет који оствари привредни субјект у случају када врши пружање поменутих услуга физичким лицима дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли је плаћање извршено готовински преко благајне или вирманском уплатом на рачун пружаоца услуга.

Напомињемо да је привредни субјект дужан да евидентира промет пружањем поменутих услуга физичким лицима преко фискалне касе и када услуге пружа на терену и не поседује пословни простор у коме обавља поменуте делатности.

Такође, напомињемо да привредни субјект није дужан да евидентира промет остварен пружањем поменутих услуга у случају када поменуте услуге пружа другим привредним субјектима тј. правним лицима и предузетницима.

При томе, лица која немају посебан простор у коме обављају регистровану делатност, сагласно Правилнику о одређивању делатности за чије обављање није потребан посебан простор, а која су према Закону о фискалним касама у обавези да евидентирају промет преко фискалне касе, нису дужна да набаве и уграде терминал за даљинско читавање, под условом да је место обављања регистроване делатности у Решењу о упису у регистар надлежног органа назначено као делатност која се обавља код корисника, односно рад на терену.

7. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект врши промет добара, односно пружање услуга у оквиру регистроване делатности 30020 (Производња рачунских и рачунарских машина) правним и физичким лицима, као и евидентирања промета у случају давања робе на одложено плаћање, односно путем кредита

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00157/2006-04 од 10.5.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним

објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуна потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на која се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04), одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Означавање начина плаћања добара и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: „чек“, ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се: „готовина“, односно ако се плаћање врши платном картицом, као средство плаћања означава се: „картица“.

Сагласно одредби члана 12. ст. 1, 5, 6. и 7. Закона, фискални исечак је фискални документ у коме се евидентира сваки појединачно остварени промет добара на мало, односно услуга физичким лицима које купац добара, односно корисник услуга плаћа готовином, чеком или картицом. Ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, обвезник је дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу којег је евидентиран промет у фискалној каси. Обвезник је дужан да у објекту, односно месту на коме се врши промет добара на мало, односно пружају услуге држи копије издатих фактура из става 5. овог члана. Евидентирани промет преко фискалне касе за који се плаћање врши на основу фактуре обвезник је дужан да исказује у књизи дневног извештаја.

1. Према томе, с обзиром да делатност 30020 (Производња рачунских и рачунарских машина) није изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе наведеним чланом Закона, као ни наведеном уредбом, промет који привредни субјект оствари прометом добара (склопљене конфигурације по наруџбини или појединачне делове) са физичким лицима дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли се наплата врши готовински или безготовинском уплатом на рачун привредног субјекта који врши промет добара.

Напомињемо да када се поменути промет добара (склопљене конфигурације по наруџбини или појединачни делови) врши са другим привредним субјектима, односно правним лицима и предузетницима, привредни субјект нема обавезу евидентирања тако оствареног промета преко фискалне касе.

2. Ако привредни субјект врши промет поменутих добара са физичким лицима уз одложено плаћање (у конкретном случају 30 дана), сагласно наведеним члановима Закона, привредни субјект је дужан да у моменту испоруке добара изда фискални исечак, односно евидентира промет преко фискалне касе, независно да ли накнаду за добра прима касније, а у бази података фискалне касе као средство плаћања означава се „чек“.

3. Ако привредни субјект врши промет поменутих добара са физичким лицима путем одобреног кредита физичком лицу од стране банке, при чему банка пребацује на рачун испоручиоца добара део накнаде, а други део накнаде плаћа корисник кредита, односно физичко лице, привредни субјект је дужан да у моменту испоруке добара физичком лицу изда фискални исечак, где ће за износ накнаде коју је примио од банке у бази података фискалне касе као средство плаћања означити „чек“, а за део накнаде коју плаћа физичко лице, односно корисник кредита у бази података фискалне касе као средство плаћања означити „готовина“, „чек“ или „картица“ у зависности од начина плаћања од стране физичког лица.

4. У случају када физичко лице плаћање врши на основу фактуре, привредни субјект дужан је да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу којег је евидентиран промет у фискалној каси, као и да у објекту, односно месту на коме се врши промет добара на мало држи копије издатих фактура. Евидентирани промет преко фискалне касе за који се плаћање врши на основу фактуре обвезник је дужан да исказује у књизи дневног извештаја. Такође, у складу са Законом о фискалним касама, привредни субјект приликом издавања фактуре физичком лицу није дужан да у фактуру унесе ЈМБГ.

5. Посебно напомињемо да се фискални рачун издаје само у случајевима неисправности фискалне касе, одузимања фискалне касе од стране Пореске управе, крађе, уништења и општења фискалне касе, као и у свим осталим случајевима прописаним овим законом, односно немогућности евидентирања промета преко фискалне касе издавањем фискалног исечка.

8. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када Удружење пензионера своје чланове снабдева огревним материјалом (угаљ и дрва), при чему накнаду за купљена добра пензионери, чланови удружења, плаћају на рате путем административне забране, као и обавеза увођења терминала за даљинско читавање свих формираних дневних извештаја из фискалне касе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00145/2006-04 од 9.5.2006. год.)

Одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04) прописано је да лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуна потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Означивање начина плаћања добара и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: „чек“, односно ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се: „готовина“.

Сагласно одредби члана 12. ст. 1. и 5. Закона, фискални исечак је фискални документ у коме се евидентира сваки појединачно остварени промет добара на мало, односно услуга физичким лицима које купац добара, односно корисник услуга плаћа готовином, чеком или картицом. Ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, обвезник је дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу којег је евидентиран промет у фискалној каси.

Одредбом члана 6. став 1. Закона прописано је да фискална каса мора да има терминал за даљинско читавање свих формираних дневних извештаја из фискалне касе (у даљем тексту: терминал за даљинско читавање) за задати период, осим фискалне касе преко које се врши евидентирање промета на пијачним тезгама и фискалне касе преко које се врши евидентирање промета у оквиру обављања делатности која захтева честу промену места продаје добара, односно пружања услуга.

У складу с наведеним одредбама Закона о фискалним касама, промет који привредни субјект оствари продајом добара (угаљ и дрва) физичким лицима (пензионерима) дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли се наплата врши готовински преко благајне или безготовинском уплатом на рачун привредног субјекта који продаје добра, односно пружа услуге.

Према томе, општинско Удружење пензионера као правно лице које врши набавку робе широке потрошње и огрева уплатом преко свог рачуна испоручиоцима, при чему исту робу наплаћује од пензионера на свој рачун, дужно је да у моменту испоруке робе и огрева пензионерима тако остварени промет евидентира преко фискалне касе.

При томе, напомињемо да у случају одложеног плаћања робе (отплаћивање на више месечних рата путем административне забране) у бази података фискалне касе као средство плаћања означава се: „чек“.

Такође, у складу с наведеним чланом Закона, Удружење пензионера дужно је да набави и прикључи терминал за даљинско читавање дневних извештаја из фискалне касе, с обзиром да се обавеза увођења терминала за даљинско читавање не односи на пореске обвезнике који врше евидентирање промета преко фискалне касе на пијачним тезгама, као ни на пореске обвезнике који врше евидентирање промета преко фискалне касе у оквиру обављања делатности која захтева честу промену места продаје добара, односно пружање услуга.

9. Могућност вршења амбулантне продаје ауто-делова, односно вршења продаје од места до места, као и евидентирање тако оствареног промета са становишта Закона о фискалним касама

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00053/2006-04 од 8.5.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одго-

варајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Такође, одредбом члана 6. став 1. Закона прописано је да фискална каса мора да има терминал за даљинско читавање свих формираних дневних извештаја из фискалне касе (у даљем тексту: терминал за даљинско читавање) за задати период, осим фискалне касе преко које се врши евидентирање промета на пијачним тезгама и фискалне касе преко које се врши евидентирање промета у оквиру обављања делатности која захтева честу промену места продаје добара, односно пружања услуга.

Чланом 12. став 4. Закона прописано је да ако обвезник промет добара на мало, односно промет услуга физичким лицима врши на уобичајеним покретним тезгама, преко лица која долазе на врата кућу или преко путујућих продаваца, називом и адресом продајног места сматра се возило са његовом регистарском ознаком која се користи за такав промет.

Одредбом члана 10. став 2. Правилника о поступку фискализације, садржају евиденције о овлашћеним сервисима и сервисерима и изгледу, садржини и начину вођења досијеа и сервисне књижице фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 140/04) прописано је да ако обвезник – предузетник обавља делатност наведену у Правилнику о одређивању делатности за чије обављање није потребан посебан простор („Сл. гласник РС“, бр. 9/96), односно делатности које се могу обављати код наручиоца посла или од места до места (пословање, оправка, монтажа и слично), у првом делу Обрасца ИПУ-1, I. Попуњава обвезник, у тачки 1. Обвезник, у делу Подаци, обвезник уноси податке о седишту и адреси онако како су уписани у одговарајући регистар, односно: тип и марку превозног средства којим се обавља делат-

ност, регистарски број превозног средства и телефон/телефакс лица за контакт.

Одредбом члана 11. став 2. Правилника о поступку фискализације, садржају евиденције о овлашћеним сервисима и сервисерима и изгледу, садржају и начину вођења досијеа и сервисне књижице фискалне касе, прописано је да ако обвезник обавља делатност наведену у Правилнику о одређивању делатности за чије обављање није потребан посебан простор, односно делатности које се могу обављати код наручиоца посла или од места до места (пословање, оправка, монтажа и слично), у првом делу Обрасца ИПУ-1, тачка 2. Објекат, односно место инсталирања фискалне касе, у делу Подаци, обвезник уписује: тип и марку превозног средства којим се обавља делатност, регистарски број превозног средства и телефон/телефакс лица за контакт.

Сагласно наведеном, привредни субјект који је уписан у одговарајући регистар за промет добара на мало (промет аутоделова), а обавља промет добара и ван седишта, односно ван малопродајног објекта, од места до места преко путујућих продаваца (амбулантна продаја), дужан је да тако остварени промет евидентира преко фискалне касе, независно од тога да ли је промет обављен са правним лицима, односно предузетницима или физичким лицима и без обзира на начин плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Према томе, лица која имају посебан простор у коме обављају регистровану делатност, а која су, према Закону о фискалним касама, у обавези да евидентирају промет преко фискалне касе, у обавези су да набаве и инсталирају терминал за даљинско читавање фискалне касе која се налази у седишту. Такође, лица која имају посебан простор у коме обављају регистровану делатност, при чему промет добара, односно пружања услуга из регистроване делатности обављају и ван седишта, у обавези су да периодично прикључују фискалну касу на терминал за даљинско читавање који се налази у седишту.

Период прикључивања дефинише Пореска управа преко команди које задаје терминалу за даљинско читавање, а који се

визуелно сигнализира обвезнику од стране терминала за даљинско читавање. Приликом прикључивања терминала за даљинско читавање читају се подаци из фискалне меморије фискалне касе и уписују у терминал, после чега се фискална каса може одвојити од терминала и поново користити ван седишта за евидентирање промета.

Такође, у складу с чланом 12. став 4. Закона, ако привредни субјект остварује промет добара на мало преко путујућих продаваца (амбулантна продаја), називом и адресом продајног места сматра се возило са регистарском ознаком која се користи за такав промет.

Приликом подношења Захтева за фискализацију на Обрасцу ИПУ-1 фискалне касе која се користи за евидентирање промета ван седишта малопродајног објекта, у првом делу Обрасца ИПУ-1, I. Попуњава обвезник, у тачки 1. Обвезник, у делу Подаци, обвезник уноси податке о седишту и адреси онако како су уписани у одговарајући регистар, односно: тип и марку превозног средства којим се обавља делатност, регистарски број превозног средства и телефон/телефакс лица за контакт. У првом делу Обрасца ИПУ-1, тачка 2. Објект, односно место инсталирања фискалне касе, у делу Подаци, обвезник уписује: тип и марку превозног средства којим се обавља делатност, регистарски број превозног средства и телефон/телефакс лица за контакт.

За тумачење одредби које се односе на Закон о привредним друштвима ресорно је надлежно Министарство привреде.

10. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења услуге пружања савета у вези са компјутерском опремом у оквиру регистроване делатности 72100

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00119/2006-04 од 5.5.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одго-

варајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на која се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04), одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, с обзиром да делатност 72100 – Пружање савета у вези са компјутерском опремом није изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе наведеним чланом Закона, као ни наведеном уредбом, промет који оствари привредни субјекат пружањем савета у вези са компјутерском опремом физичким лицима дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли је плаћање извршено готовински преко благајне или вирманском уплатом на рачун пружаоца услуга.

При томе, напомињемо да уколико се наведене услуге пружају другим привредним субјектима, односно правним лицима

и предузетницима, привредни субјект није дужан да тако остварени промет евидентира преко фискалне касе.

11. Обавеза увођења терминала за даљинско читавање дневних извештаја из фискалне касе приликом вршења услуга ван седишта привредног субјекта, односно, у конкретном случају, издавање педалина на језеру

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00147/2006-04 од 5.5.2006. год.)

У складу с одредбом члана 6. став 1. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04) прописано је да фискална каса мора да има терминал за даљинско читавање свих формираних дневних извештаја из фискалне касе (у даљем тексту: терминал за даљинско читавање) за задати период, осим фискалне касе преко које се врши евидентирање промета на пијачним тезгама и фискалне касе преко које се врши евидентирање промета у оквиру обављања делатности која захтева честу промену места продаје добара, односно пружања услуга.

Под честом променом места обављања делатности подразумевају се делатности одређене Правилником о одређивању делатности за чије обављање није потребан посебан простор („Сл. гласник РС“, бр. 9/96), само у случају када лица немају посебан простор у коме обављају поменуте делатности, већ делатност обављају искључиво код корисника.

Према томе, лица која имају посебан простор, а која су, према Закону о фискалним касама, у обавези да евидентирају промет преко фискалне касе, при чему услуге из регистроване делатности обављају и ван седишта, у обавези су да периодично прикључују фискалну касу на терминал за даљинско читавање који се налази у седишту.

Период прикључивања дефинише Пореска управа преко команди које задаје терминалу за даљинско читавање, а који се

визуелно сигнализира обвезнику од стране терминала за даљинско читавање. Приликом прикључивања терминала за даљинско читавање читају се подаци из фискалне меморије фискалне касе и уписују у терминал, после чега се фискална каса може одвојити од терминала и поново користити ван седишта за евидентирање промета.

При томе, напомињемо да лице које нема простор у коме обавља регистровану делатност, сагласно Правилнику о одређивању делатности за чије обављање није потребан посебан простор, није у обавези да набави и угради терминал за даљинско читавање, под условом да је место обављања регистроване делатности у Решењу о упису у регистар надлежног органа назначено као делатност која се обавља код корисника, односно рад на терену.

12. Могућност накнадног евидентирања промета преко фискалне касе који је остварен за време нестанка електричне енергије, односно накнадног евидентирања промета по издатим фискалним рачунима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00116/2006-04 од 5.5.2006. год.)

Сагласно члану 12. ст. 8. и 9. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), обвезник је дужан да евидентира сваки појединачно остварени промет добара на мало, односно услуга физичким лицима издавањем посебно прописаног фискалног рачуна у два примерка, у свим случајевима неисправности фискалне касе, одузимања фискалне касе од стране Пореске управе, крађе, уништења и оштећења фискалне касе, као и у свим осталим случајевима прописаним овим законом. Ако

обвезник, у наведеним случајевима, у објекту, односно на месту на коме врши промет има другу исправну касу, дужан је да преко исправне фискалне касе евидентира сваки остварен промет.

Сагласно одредби члана 4. Правилника о садржини и начину евидентирања промета издавањем фискалног рачуна, начину отклањања грешке у евидентирању промета преко фискалне касе о и садржини и вођењу књиге дневних извештаја („Сл. гласник РС“, бр. 140/04), обвезник је дужан да води евиденцију о блоковима издатим у употребу. Евиденција о блоковима издатим у употребу води се на Обрасцу ЕФРУ – Евиденција о блоковима фискалних рачуна издатим у употребу.

Одредбом члана 10. Правилника о садржини и начину евидентирања промета издавањем фискалног рачуна, начину отклањања грешке у евидентирању промета преко фискалне касе и о садржини и вођењу књиге дневних извештаја прописано је да се књига дневних извештаја води тако што се сваког радног дана у Обрасцу ЕДИ уписује дан у месецу, датум формирања дневног извештаја, редни број дневног извештаја, број састављених Образаца НИ, број издатих фискалних рачуна и број издатих рачуна за безготовинско плаћање, који се уз овај образац хронолошким редом улажу. У Образац ЕДИ подаци се уносе на крају радног времена обвезника.

Према томе, накнадно евидентирање промета преко фискалне касе по издатим фискалним рачунима није дозвољено, с обзиром да је привредни субјект дужан да води евиденцију о блоковима издатим у употребу на Обрасцу ЕФРУ – Евиденција о блоковима фискалних рачуна издатим у употребу. Такође, привредни субјект је дужан да промет евидентиран преко фискалног рачуна унесе у књигу дневних извештаја тако што у Обрасцу ЕДИ сваког радног дана уписује број издатих фискалних рачуна.

13. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када чланови добровољног ватрогасног друштва врше услугу контроле, прегледа, поправке апарата и осталих средстава за гашење пожара уз финансијску надокнаду, као и евидентирање промета оствареног од продаје средстава за гашење пожара и обуке кадрова за руковање истим

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00097/2006-04 од 4.5.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Уредбом о одређивању лица на која се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, с обзиром да шифра делатности 91330 (непоменуте организације на бази учлањења) није изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе наведеним чланом Закона, као ни наведеном уредбом, промет који привредни субјект оствари вршењем услуге обуке за руковање средствима за гашење пожара, контроле, прегледа, поправке апарата и осталих средстава за гашење пожара уз финансијску надокнаду, као и промет остварен продајом средстава за гашење пожара физичким

лицима, привредни субјект је дужан да тако остварени промет евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли је плаћање извршено готовински преко благајне или вирманском уплатом на рачун пружаоца услуга, односно продавца поменутих добара.

Такође, напомињемо да уколико привредни субјект пружа поменуте услуге и врши промет поменутих добара уз накнаду другим привредним субјектима, односно правним лицима и предузетницима, није дужан да тако остварени промет евидентира преко фискалне касе.

14. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект врши промет добара (ортопедска помагала и санитарне справе) физичким лицима, као и евидентирање промета преко фискалне касе у случају пружања услуге поправке ортопедских помагала физичким лицима, при чему се наплата врши једним делом од физичких лица (корисника помагала) готовински, а другим делом од Републичког завода за здравствено осигурање, односно од војних пошта преко војног рачуноводственог центра, или се наплата врши у целости од Републичког завода за здравствено осигурање, односно од војних пошта, у складу с потписаним уговорима о производњи и поправци ортопедских помагала и санитарних справа са поменутих установама

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00091/2006-04 од 29.3.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се

услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на која се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04), одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Означавање начина плаћања добара и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: „чек“, односно ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се: „готовина“, односно ако се плаћање врши платном картицом, као средство плаћања означава се: „картица“.

Сагласно одредби члана 12. ст. 1. и 5. Закона, фискални исечак је фискални документ у коме се евидентира сваки поједи-

начно остварени промет добара на мало, односно услуга физичким лицима које купац добара, односно корисник услуга плаћа готовином, чеком или картицом. Ако купац добара на мало, односно корисник услуге плаћање врши на основу фактуре, обвезник је дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу којег је евидентиран промет у фискалној каси.

Према томе, с обзиром да промет ортопедских помагала и санитарних справа, као и промет који привредни субјект оствари пружањем услуге поправке ортопедских помагала и санитарних справа физичким лицима није изузет од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе наведеним чланом Закона, као ни наведеном уредбом, промет који привредни субјект оствари прометом поменутих добара, као и пружањем поменутих услуга, дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли је плаћање извршено готовински преко благајне или вирманском уплатом на рачун привредног субјекта.

При томе, напомињемо да у случају када се поменута добра, односно услуге једним делом или у целости наплаћују путем налога овереног од стране лекарске комисије, који осигураник (физичко лице) доставља у моменту преузимања добара, односно у моменту извршења услуге, као налог путем кога ће Републички завод за здравствено осигурање, односно војна пошта платити у име осигураника (физичког лица), као средство плаћања у бази података фискалне касе означава се: „чек“. За део накнаде код промета поменутих добара и услуга које осигураник (физичко лице) плаћа готовински као учешће у здравственој заштити, као средство плаћања у бази података фискалне касе означава се: „готовина“.

Такође, у складу с чланом 12. став 1. и 5. Закона, у налог оверен од стране лекарске комисије који служи за наплату од Републичког завода за здравствено осигурање, односно војне поште, привредни субјект је дужан да унесе редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

Посебно напомињемо да промет који привредни субјект оствари прометом поменутих добара и услуга физичким лицима дужан је да евидентира преко фискалне касе без обзира што није регистрован за промет добара на мало, с обзиром да се промет извршен физичким лицима третира као крајња потрошња.

Министарство трговине, туризма и услуга је ресорно надлежно по питању промета добара физичким лицима директно из велепродаје, односно без регистрованог малопродајног објекта.

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Да ли се у поступку јавне набавке може бирати понуђач који уз понуду не достави и копију понуде, у смислу члана 58. став 5. Закона о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-328/2006-08 од 16.6.2006. год.)

Одредбом члана 58. став 5. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да у случају када се додељује уговор о јавној набавци чија је вредност већа од 300.000.000 динара, понуђач је дужан да наручиоцу поднесе понуду и копију понуде у две одвојене коверте.

Сходно наведеној одредби, наручилац је дужан да у случају јавне набавке чија је вредност изнад лимита утврђеног овим чланом, у конкурсној документацији наведе да су понуђачи дужни уз оригинал понуде доставити и копију понуде.

Имајући у виду наведено, мишљења смо да понуде које у поступку јавне набавке нису достављене на начин из члана 58. став 5. Закона не могу бити разматране.

2. Спровођење поступка јавне набавке чији предмет је набавка добара (реагенса) које може да испоручи само један добављач тј. добављач од кога је купљен и апарат за који се реагенси набављају

(Мишљење Министарства финансија, бр. 404-02-71/2006-08 од 16.6.2006. год.)

Према Закону о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05), наручилац може доделити уговор о јавној набавци у поступку са погађањем без претходног објављивања ако због објективних разлога набавку могу испунити само одређени испоручиоци добара, у ком случају је дужан затражити мишљење Управе за јавне набавке, а Управа је дужна подносиоцу захтева доставити мишљење у року од седам дана од дана пријема тог захтева.

С обзиром на наведено, ово министарство нема законско овлашћење да, у конкретном случају, да своје мишљење уместо Управе за јавне набавке.

3. Члан 92. став 1. тачка 1. Закона о јавним набавкама

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-304/2006-08 од 13.6.2006. год.)

Одредбама члана 92. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/5) утврђени су случајеви, односно услови под којима наручилац може да изврши додатну набавку радова.

Наведеним одредбама Закона утврђено је да наручилац може да додели уговор о јавној набавци радова у поступку са погађањем без претходног објављивања и у случајевима:

1) код додатних радова или услуга који нису били укључени у првобитно додељени пројекат или у прву јавну набавку, а који су због непредвидљивих околности постали неопходни за извршење уговора о јавној набавци радова, под условом да се уговор додели првобитном извођачу радова или пружаоцу услуга и ако:

(а) се такви додатни радови или услуге не могу раздвојити у техничком или економском погледу од главне јавне набавке, а да се при том не проузрокују непремостиве тешкоће за наручиоца или

(б) су такви радови или услуге, које би наручилац могао доделити одвојено од извршења првобитног уговора, неопходни за даље фазе извођења радова, при чему укупна вредност свих додатних радова или услуга не може да буде већа од 25% од укупне вредности главне јавне набавке.

Из наведених одредаба произлази да наручилац додатну набавку радова може да изврши у поступку са погађањем без претходног објављивања, од првобитног извођача радова, под условом да таква набавка није била предвиђена првобитним пројектом, а потреба за тим додатним радовима настала је из разлога који се нису могли предвидети у моменту припреме главног пројекта и закључења уговора о јавној набавци.

У првој ситуацији наручилац може да изврши додатну набавку радова ако је природа тих радова таква да се без њих не могу продужити даље фазе извођења радова. Додатни радови треба да су у технолошком и техничком погледу такви да се не могу раздвојити од првобитне јавне набавке, јер би раздвајање могло да доведе до непремостивих тешкоћа за наручиоца. Потреба за оваквом набавком може да настане ако у току радова дође до рушење зида и дела објекта, пуцања инсталација и сл., због чега извођач не може изводити даље фазе радова.

У другој ситуацији наручилац може да изврши додатну набавку радова, без обзира што је природа тих радова таква да би се уговор могао доделити одвојено од уговора који је додељен за главну јавну набавку, под условом да је набавка тих радова неопходна за даље фазе извођења радова и да укупна вредност тих

радова и услуга које прате те радове није већа од 25% од укупне вредности главне јавне набавке.

С обзиром да се набавка додатних радова спроводи у поступку са погађањем без претходног објављивања (члан 23. став 1. тачка 1) Закона) потребно је претходно прибавити позитивно мишљење Управе за јавне набавке.

4. Поступак јавне набавке радова за санацију најкритичнијих делова школе у ситуацији када наручилац – школа није уплатила аванс извођачу који је предвиђен уговором

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-307/2006-08 од 7.6.2006. год.)

Из навода поднетог захтева за давање тумачења и достављеног уговора види се да је школа, као наручилац јавне набавке, у 2005. години спровела поступак јавне набавке радова за санацију и реконструкцију санитарног блока и физкултурне сале по процедурама Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05), након одобрених средстава за ту јавну набавку од стране Министарства просвете и спорта, као и да је са изабраним понуђачем закључила уговор 8. јула 2005. године, о чему је писмено послат извештај Министарству просвете и спорта.

Чланом 4. Уговора одређено је да се као рок почетка извођења радова рачуна од дана увођења извођача у посао, а под даном увођења у посао подразумева се дан када је наручилац испунио све обавезе предвиђене чланом 6. Уговора. Једна од тих обавеза је да наручилац јавне набавке, пре почетка радова, а то у смислу наведеног члана 4. Уговора, значи пре увођења извођача

радова у посао, уплати на рачун извођача аванс предвиђен понудом, у висини од 30% вредности радова за прву фазу радова.

До отпочињања радова, по закљученом уговору, није дошло из разлога што Министарство просвете и спорта одобрена средства није пренело школи, као наручиоцу јавне набавке.

Из наведеног произлази да до реализације уговора до данашњег дана није дошло из разлога што наручилац јавне набавке, школа, није испунила једну од уговорних обавеза –уплата аванса извођачу радова и то из разлога што Министарство просвете и спорта одобрена средства за предметну јавну набавку није пренело школи, као и да изабрани извођач радова није раскинуо закључени уговор, те смо мишљења да ако је спроведени поступак јавне набавке радова у складу са процедурама Закона о јавним набавкама и уколико Министарство просвете и спорта обезбеди средства за уплату аванса предвиђеног закљученим уговором, школа може отпочети реализацију тог уговора, без спровођења новог поступка јавне набавке.

5. Да ли се на набавку услуга за обављање привремених и повремених послова посредством агенција за запошљавање примењује Закон о јавним набавкама?

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 011-00-249/2006-08 од 7.6.2006. год.)

Одредбом члана 98. тачка 8) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да се одредбе овог закона не односе на уговоре о раду, решење о пријему у радни однос, уговор о обављању привремених и повремених послова, одакле произлази да се на набавке услуга (ангажовање

физичких лица) за обављање привремених и повремених послова, у смислу Закона о раду, не примењују процедуре Закона о јавним набавкама, без обзира да ли се та физичка лица ангажују преко омладинских задруга или агенција за запошљавање.

6. Да ли су општине дужне да изврше избор пружаоца банкарских и финансијских услуга (иностраног кредитора) и услуга менаџментског консалтинга у складу са Законом о јавним набавкама, као и да ли се у погледу избора иностраног кредитора Закон односи и на јавна предузећа?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-281/2006-08 од 18.5.2006. год.)

Одредбом члана 97. став 1. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03 и 55/04) утврђено је да су предмет уговора о јавној набавци услуга, услуге наведене у Анексима IА и IБ који су саставни део овог закона.

У Анексу IА, под категоријом бр. 6. наведене су финансијске услуге: услуге осигурања и банкарске и инвестиционе услуге (осим набавки финансијских услуга у вези са емитовањем, продајом, куповином или преносом хартија од вредности или других финансијских инструмената, као и услуга Народне банке Србије).

Из наведеног произлази да су општине, као наручиоци јавних набавки у смислу члана 3. Закона, дужне да избор банкарских услуга врше по процедурама Закона о јавним набавкама.

Из списка достављеног предмета види се да су се наведене општине обратиле Управи за јавне набавке захтевима за давање мишљења у смислу члана 23. став. 1. тачка 1. Закона о јавним набавкама, тј. затражиле су од Управе мишљење да уговоре са иностраном фирмом закључе у поступку са погађањем без претходног објављивања. У вези с тим, Управа за јавне набавке је

поступила по захтеву општине и обавестила је општину да разлози наведени у допису којим општина тражи мишљење Управе не представљају основ за примену члана 23. став 1. тачка 1. Закона о јавним набавкама.

Такође, мишљења смо да се Закон о јавним набавкама примењује и у случају када јавна предузећа, као наручиоци јавних набавки у смислу члана 3. овог Закона, врше избор кредитора (иностраних, домаћег).

7. Да ли је Град Нови Сад, као наручилац јавне набавке услуга дератизације, дезинсекције, дезинфекције и сузбијања корова и комараца, дужан да примењује Закон о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-289/2006-08 од 12.5.2006. год.)

Према Закону о јавним набавкама Град Нови Сад је наручилац јавних набавки у смислу члана 3. овог закона, а услуге дератизације, дезинсекције, дезинфекције и сузбијања корова и комараца су услуге на које се Закон примењује, одакле произлази да би Град Нови Сад набавку ових услуга требало да врши у складу са Законом.

Чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/2002, 43/2003, 55/2004 и 101/2005) утврђено је да се одредбе Закона не односе на набавке од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем и које су основане за обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке.

Ова одредба примењује се у случају када наручилац врши набавку услуга од пружаоца услуга који је такође наручилац у смислу члана 3. Закона, тј. организације која је и сама дужна да у поступцима јавних набавки примењује Закон. Такође, примењује се искључиво код набавки услуга и то оних за чије пружање је та организација основана.

Из наведеног произлази да је Град Нови Сад у обавези да, као наручилац јавних набавки у смислу Закона о јавним набавкама, поступке јавних набавки услуга дератизације, дезинсекције, дезинфекције и сузбијања корова и комараца спроводи у складу са Законом о јавним набавкама.

Изузетно, ако Град Нови Сад набавку наведених услуга врши од субјекта који је такође наручилац у смислу члана 3. Закона о јавним набавкама, набавке наведених услуга од тог субјекта може вршити без примене Закона о јавним набавкама, сходно члану 2. став 1. тачка 1) овог закона.

8. Да ли се израда прединвестиционе студије и плана развоја туризма на Старој планини (Мастер план) може сматрати услугом на коју се Закон о јавним набавкама не примењује, у смислу члана 98. став 1. тачка 9) Закона?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-284/2006-08 од 12.5.2006. год.)

Одредбом члана 98. тачка 9) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да се одредбе овог закона не односе на услуге истраживања и развоја (осим у случају када резултате истраживања наручилац користи искључиво за своје потребе) под условом да трошкове ових услуга сноси у потпуности наручилац.

Под услугама истраживања и развоја, у смислу наведене одредбе, сматра се предузимање радњи на основу којих се може доћи до нових сазнања у одређеним областима, а та сазнања нису од значаја само за наручиоца набавке, већ су од значаја за целу државу и шире, јер ће допринети развоју и напретку у области у којој је истраживање вршено. Те радње тј. услуге треба да буду веома сложене природе тако да их могу предузимати само лица која су истакнути стручњаци у тој области (експерти). Под истраживањем и развојем не може се сматрати прикупљање и сис-

тематизовање већ познатих података или утврђивање нових података за које није потребно ангажовање експерата, без обзира што то прикупљање и систематизовање или утврђивање нових података може допринети развоју и напретку у одређеној области.

С тим у вези, мишљења смо да ако се у конкретном случају за израду Мастер плана врше набавке услуга које одговарају услугама претходно описаним, Закон о јавним набавкама се, сходно члану 98. тачка 9), не примењује. У супротном, ако се врши набавка услуга које представљају прикупљање и систематизовање већ познатих података или утврђивање нових података за које није потребно ангажовање експерата, такве услуге не могу се сматрати услугама истраживања и развоја у смислу члана 98. тачка 9) Закона о јавним набавкама, у ком случају се набавке таквих услуга врше у складу са Законом о јавним набавкама.

Такође, треба имати у виду да се чланом 98. Закона уређују изузеци од правила да се набавке услуга врше у складу са процедурама утврђеним Законом, те одредбу тачке 9) овог члана треба рестриктивно примењивати.

9. Да ли је дискриминаторски услов за учешће у поступку јавне набавке одржавања моторних возила ако наручилац у јавном позиву за подношење понуда и конкурсној документацији наведе да „понуђач може бити овлашћени сервисер“?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-176/2006-08 од 11.5.2006. год.)

Према члану 6. став 1. и члану 54. став 2. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/02, 55/04 и 101/05) утврђено је да наручилац не може да ограничи конкуренцију међу понуђачима, а посебно не може онемогућавати било којег понуђача неоправданом употребом рестриктивног поступка нити коришћењем дискриминаторских критеријума, као и да критерију-

ми на основу којих наручилац бира најбољу понуду у конкурсној документацију морају бити описани и вредновани, не смеју бити дискриминаторски и морају стајати у логичној вези са садржином јавне набавке, одакле произилази да би се навођење услова у конкурсној документацији за јавну набавку одржавања моторних возила да „понуђач може бити овлашћени сервис“ могао сматрати дискриминаторским у смислу Закона о јавним набавкама, јер се увођењем таквог услова искључују сви други сервиси да као понуђачи учествују у поступку јавне набавке.

10. Да ли се одредба члана 121. став 2. Закона о јавним набавкама односи само на јавне набавке у областима електропривреде, енергетике, телекомуникација и саобраћаја или и на јавне набавке у другим областима?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-277/2006-08 од 9.5.2006. год.)

Члан 121. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05), према систематизацији одредаба Закона, смештен је у поглавље V Закона, у којем су уређене јавне набавке у областима водопривреде, енергетике, телекомуникација и саобраћаја.

У смислу Закона, јавним набавкама у областима водопривреде, енергетике, телекомуникација и саобраћаја сматрају се набавке које за предмет имају добра, услуге или радове који треба да обезбеде снабдевање или рад сталних мрежа намењених обезбеђивању јавних услуга у вези са производњом, транспортом или дистрибуцијом воде за пиће, електричне енергије, гаса и топлоте, експлоатацију одређеног географског подручја, рад мрежа које обезбеђују јавне услуге у области железничког саобраћаја, аутоматизованих система, аутобуског саобраћаја и

телеграфије, као и одржавање или рад јавних телекомуникационих мрежа или пружање телекомуникационих услуга (члан 107. Закона).

Према члану 121. ст. 1. и 2. Закона, ако су две понуде или већи број понуда једнаке, на основу критеријума одређених у чл. 54, 55. и 56. овог закона, наручилац је дужан да да предност понудама чија додела не може да буде обустављена одлуком Владе из разлога наведених у члану 120. Закона, и понудама чијом доделом наручилац не би морао да набавља материјал који се по техничким карактеристикама разликује од постојећег материјала.

Једнаким понудама, у смислу става 1. овог члана, у погледу цене, сматрају се понуде у којима разлика у цени није већа од 3%.

Одредбе члана 121. Закона односе се на понуде које за предмет имају добра, услуге или радове који се набављају у циљу обезбеђивања послова наведених у члану 107. Закона и не могу се примењивати на понуде које за предмет имају друга добра, услуге или радове.

Из достављених списа предмета види се да су предмет јавне набавке коју спроводи ЈП „Железнице Србије“ добра (службене униформе) која нису предмет јавне набавке, односно понуде у областима водопривреде, енергетике, телекомуникација и саобраћаја, одакле произлази да се на ту јавну набавку не могу применити одредбе члана 121. Закона о јавним набавкама, односно не могу се сматрати једнаким понудама понуде код којих разлика у цени није већа од 3%.

11. Да ли је могуће извршити ажурирање листе квалификованих понуђача из разлога што исти не испуњавају обавезе из уговора (неквалитетан рад) или дају цене које нису економски оправдане; да ли је могуће ажурирање листе квалификованих понуђача и састављање нове листе из реда пријављених понуђача из прве фазе рестриктивног поступка; да ли се може поништити рестриктивни

поступак у целини са напоменом да се поступак не поништава из разлога неиспуњавања услова на основу којих је понуђачима призната квалификација и да ли се из наведених разлога може применити члан 84. Закона о јавним набавкама са напоменом да су услови за искључење са листе квалификованих понуђача садржани у конкурсној документацији (неквалитетно и неблаговремено извршавање уговорених обавеза)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-253/2006-08 од 8.5.2006. год.)

Према члану 27. став 5. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) конкурсна документација у првој фази рестриктивног поступка садржи: позив да се дају понуде, упутство понуђачима како да сачине понуду, образац понуде и образац за установљавање квалификације и упутство како се доказује квалификација понуђача.

Поступајући по захтевима наручиоца из конкурсне документације понуђач доставља доказе (документа) којима доказује испуњеност услова за учешће у првој фази рестриктивног поступка. Наручилац врши избор понуђача, тј. кандидата на основу података којима се доказује њихов правни статус, пословни капацитет, финансијски капацитет, техничке квалификације и кадровске квалификације. Испуњеност ових услова понуђачи доказују доказима (документима) из члана 46. Закона.

Од понуђача који испуњавају захтеве наручиоца из конкурсне документације наручилац саставља листу кандидата и одређује период њеног важења, који не може бити дужи од три године. Наручилац може у овом периоду расписати јавни позив за достављање понуда ради проширивања листе кандидата. Такође, наручилац може искључити кандидата са листе кандидата, али само из разлога што он не испуњава услове на основу којих се квалификовао као кандидат на листи кандидата. Понуђач је дужан да

најкасније у року од пет дана обавести наручиоца о насталим променама које могу бити од утицаја на његов положај кандидата.

У другој фази рестриктивног поступка наручилац позива кандидате са листе да поднесу понуде у складу са конкурсном документацијом за другу фазу рестриктивног поступка, која садржи: позив да се дају понуде, упутство понуђачима како да сачине понуду, образац понуде, образац изјаве да понуђач прихвата услове из јавног позива и конкурсне документације, модел уговора, врсту, техничке карактеристике, квалитет, количину и опис предмета јавне набавке, начин спровођења контроле и обезбеђивања гаранције квалитета, рок извршења или испоруке добара, евентуалне додатне услуге и сл.

Упутство понуђачима како да сачине понуду садржи податке о захтевима наручиоца у погледу садржине понуде, као и услове под којима се спроводи поступак доделе уговора о јавној набавци. То упутство, поред осталих елемената, садржи и: податке о неопходном обиму пословног и финансијског капацитета који се сматра довољним за реализацију конкретне јавне набавке, као и захтеве у погледу кадровских и техничких капацитета, уз прецизирање професионалних капацитета и техничких квалификација које понуђач мора да поседује да би се јавна набавка могла реализовати, када је то потребно с обзиром на предмет, намену, количину и вредност јавне набавке; објашњење тражених стручних референци и потребног броја истих, уколико за утврђивање поузданости, стручности и искуства наручилац захтева подношење стручних референци, а ако стручне референце наручилац предвиди као један од елемената критеријума за избор најповољније понуде мора да одреди његову садржину на основу критеријума и подкритеријума за који/е се определио, а који морају бити вредновани и описани што подразумева њихову спецификацију: захтеве у погледу потребног, односно прихватљивог рока испоруке, начина и услова плаћања, гарантног рока и евентуалних других захтева од којих зависи исправност, односно прихватљивост понуде; начин на који мора бити наведена и изражена цена у понуди, уз прецизирање

структуре цене, као, на пример, трошкова превоза, царине, осигурања и евентуалних попушта који морају бити урачунати у коначну цену; податке о врсти средства финансијског обезбеђења, начину подношења, висини и роковима финансијског обезбеђења за које се наручилац определио, као и да ли ће и у ком проценту захтевати од изабраног понуђача подношење банкарске гаранције за добро извршење посла, за повраћај авансног плаћања, за отклањање грешака у гарантном року.

Навођење ових елемената у конкурсној документацији за другу фазу рестриктивног поступка неопходно је из разлога да би наручилац обезбедио квалитетно и сигурно извршење јавне набавке од стране изабраног понуђача, као и могућност да се наплати уколико тај понуђач не поступи у складу са уговорним обавезама.

Из наведеног произлази да наручилац може проширити листу кандидата тако што ће објавити јавни позив за достављање понуда у првој фази рестриктивног поступка ради проширивања листе кандидата, да са листе кандидата може искључити кандидата који не испуњава само услове на основу којих се квалификовао као кандидат на листу кандидата, цео поступак јавне набавке тј. прву фазу рестриктивног поступка не може поништити јер је листу кандидата сачинио зато што су подносиоци понуда били исправни тј. испунили су све захтеве из конкурсне документације, већ са листе може искључити само оне кандидате који више не испуњавају услове на основу којих су се квалификовали. Такође, наручилац не може искључити кандидата са листе кандидата из разлога што уговор не извршава ваљано, већ уговор закључен са њим може раскинути из разлога што он не поступа у складу са тим уговором, односно не испуњава захтеве из конкурсне документације које је приликом избора најповољније понуде, у другој фази рестриктивног поступка, испуњавао. У случају раскида уговора из наведених разлога, наручилац може активирати гаранцију за добро извршење посла и затражити накнаду штете пред судом.

ПОДСЕТНИК
ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ
У ЈУНУ МЕСЕЦУ 2006. ГОДИНЕ

ЗАКОНИ

Закон о инвестиционим фондовима	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 46 од 2. јуна 2006.
Закон о рачуноводству и ревизији	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 46 од 2. јуна 2006.
Закон о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 47 од 2. јуна 2006.

УРЕДБЕ

Уредба о одређивању имовине и лица која се могу осигурати код страног друштва за осигурање	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 47 од 2. јуна 2006.
Уредба о измени Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 47 од 2. јуна 2006.

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 51 од 16. јуна 2006.
Правилник о изменама и допунама Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 51 од 16. јуна 2006.
Правилник о допуни Правилника о увозу робе по основу царинског контингента	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 53 од 23. јуна 2006.

ОДЛУКЕ

Одлука о измени Одлуке о критеријумима за класификацију билансне активе и ванбилансних ставки према степену наплативости и висини посебне резерве банака и других финансијских организација	Сл. гласник РС, бр. 49 од 8. јуна 2006.
Одлука о допуни Одлуке о ближим условима примене чл. 26. и 27. Закона о банкама и другим финансијским организацијама	Сл. гласник РС, бр. 49 од 8. јуна 2006.
Одлука о изменама Одлуке о обавезној резерви банака код Народне банке Србије	Сл. гласник РС, бр. 49 од 8. јуна 2006.
Одлука о изменама Одлуке о усклађивању стања бруто динарских пласмана одобрених становништву са основним капиталом банке	Сл. гласник РС, бр. 49 од 8. јуна 2006.
Одлука о допуни Одлуке о критеријумима на основу којих се одређују царински контингенти за увоз одређене робе	Сл. гласник РС, бр. 51 од 16. јуна 2006.
Одлука о ближим условима и начину вршења контроле Народне банке Србије над банкама	Сл. гласник РС, бр. 51 од 16. јуна 2006.
Одлука о спровођењу одредаба Закона о банкама које се односе на давање прелиминарног одобрења за оснивање банке и дозволе за рад банке, као и појединих одредаба које се односе на давање сагласности Народне банке Србије	Сл. гласник РС, бр. 51 од 16. јуна 2006.
Одлука о измени Одлуке о обиму и начину коришћења у другом тромесечју 2006. године финансијских кредита за намене из члана 2. став 2. Закона о кредитним пословима са иностранством	Сл. гласник РС, бр. 52 од 20. јуна 2006.

Одлука о ближим условима и начину давања и одузимања сагласности за отварање представништва стране банке у Републици Србији	Сл. гласник РС, бр. 53 од 23. јуна 2006.
Одлука о начину вођења Регистра датих сагласности за отварање представништва страних банака у Републици Србији	Сл. гласник РС, бр. 53 од 23. јуна 2006.
Одлука о ближим условима и начину давања и одузимања сагласности за отварање филијале или представништва банке у иностранству	Сл. гласник РС, бр. 53 од 23. јуна 2006.
Одлука о начину вођења Регистра датих сагласности за отварање филијала, других организационих облика и представништва банака у иностранству	Сл. гласник РС, бр. 53 од 23. јуна 2006.
Одлука о допуни Одлуке о критеријумима на основу којих се одређују царински контингенти за увоз одређене робе	Сл. гласник РС, бр. 56 од 30. јуна 2006.
Одлука о обиму и начину коришћења у трећем тромесечју 2006. године финансијских кредита за намене из члана 2 став 2. Закона о кредитним пословима са иностранством	Сл. гласник РС, бр. 56 од 30. јуна 2006.
Одлука о измени Одлуке о условима и начину рада девизног тржишта	Сл. гласник РС, бр. 57 од 30. јуна 2006.
Одлука о класификацији билансне активе и ванбилансних ставки банке	Сл. гласник РС, бр. 57 од 30. јуна 2006.
Одлука о управљању ризицима	Сл. гласник РС, бр. 57 од 30. јуна 2006.
Одлука о минималној садржини Процедуре „Упознај свог клијента“	Сл. гласник РС, бр. 57 од 30. јуна 2006.
Одлука о адекватности капитала банке	Сл. гласник РС, бр. 57 од 30. јуна 2006.

Одлука о јединственом начину обрачуна и објављивања ефективне каматне стопе на депозите и кредите	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 57 од 30. јуна 2006.
Одлука о спољној ревизији банака	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 57 од 30. јуна 2006.
Одлука о начину и условима идентификације и праћења ризика усклађености пословања банке и управљања тим ризиком	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 57 од 30. јуна 2006.
Одлука о ближим условима за давање банкама сагласности за обављање послова заступања у осигурању	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 57 од 30. јуна 2006.

УПУТСТВА

Упутство о измени и допуни Упутства о извештајима банака и других финансијских организација	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 49 од 8. јуна 2006.
Упутство о измени Упутства за спровођење Одлуке о усклађивању стања бруто динарских пласмана одобрених становништву са основним капиталом банке	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 49 од 8. јуна 2006.
Упутство за примену Одлуке о јединственом начину обрачуна и објављивања ефективне каматне стопе на депозите и кредите	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 57 од 30. јуна 2006.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Весна Арсић. – Год. 32, бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354–3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132
